

Omakoti

KYRÖNMAAN LVI OY

Asennukset • Huollot • Tarvikkeet

Meiltä käyttövesi- ja lämpöjohtoremontit, eri lämmönlähteet esim. maalämpö-, vesi-ilma- ja poistoilmapumput, puu- ja öljykattilat, sekä tietysti hanat ja pytyt ym.

Tampereentie 93, 66400 Laihia
Avoimna ma-pe 8-17, la 9-13
puh. (06) 477 1246 | info@kyronmaanlvi.fi

VAASA » NUMERO 4/2025 » OMAKOTIASUMISEN ERIKOISLEHTI » 17. vuosikerta » www.omakotilehdet.fi

Syksyllä puutarhaan valmistellaan uusi kevät

Fiksu varmistaa lämmitysjärjestelmän kunnon ajoissa

6

Satsaus talon energiatehokkuuteen näkyy asumismukavuudessa

16

MYynti, HUOLTO, VARAOSAT JA TARVIKKEET

STIHL TIGA VALTRA FENDT AKU Sampo JMS

Ultrakevyet MOOTTORI-SAHAT

Stihl MS 162
• Tilavuus 30 cm³
• 4,2 kg
TARJOUS! 199€

Stihl MS 212 CE
• Tilavuus 35 cm³
• 4,3 kg
TARJOUS! 399€

MSA 60 C-B - AKKUSAHA
Käyttöaika n. 35 min (AK20)
Sis. akku ja laturi

299€

MSA 70 C-B - AKKUSAHA
Käyttöaika n. 45 min (AK30)
Sis. akku ja laturi

379€

MS 201 C-EM
AMMATTISAHA
TARJOUHINTAAN

699€

STIHL MS 261 C-M - MOOTTORISAHA
TARJOUHINTAAN!

770€

RAIVAUS-SAHA
FS 410
C-EMK
950€

AKU-VAUNUT ja VENE-TRAILERIT

UUEDET MALLIT
Työskentele turvallisesti ja mukavasti Stihl-turvavarusteilla
KYSY PAKETTI-TARJOUSTA!

Maatalous- ja urakointikoneiden huolto, varaosat ja tarvikkeet, öljyt ym.

MotoMix

Ympäristöystävällinen 2-T polttoaine, joka valmistetaan käyttäen STIHLin omaa huippulaadukasta HP ULTRA MOOTTORIÖLJYÄ - toimii kaikissa 2-tahti-moottoreissa sekä STIHL 4-MIX laitteissa!

MASKINSERVICE • KONEHUOLTO
MARANDER

Silmukkatie 15 Vaasa • p. 3182950 • 0500-364688
www.marander.fi • marander@maskin.netikka.fi

- Puunkaato
 - Ongelmapuunkaato
 - Kantojyrsintä
 - Risujen ja puunrunkojen poisvienti
 - Raivaussahatyöt
 - Metsänhoito ja myrskytuhot
 - Yksittäiset työtehtävät tai kokonaisratkaisut
 - Toimialueenamme: Vaasa, Mustasaari, Vöyri, Närpiö
- Teemme töitä myös saaristossa

Muista Kotitalousvähennys!

G-step Oy

Puunkaato Simon 050 350 2867
Metsähoito Emma 050 374 1674
Mattlaxvägen 61, 66540 Mustasaari (Petsmo)
www.gstep.fi

Harkitsetko asunnon myyntiä?

Kotijoukkueen tehokkaan myyntistrategian sekä ammattitaitoisten välittäjemme avulla onnistut asuntokaupoilla! Asuntosasi saa kattavan, nykyaikaisen sekä laadukkaan näkyvyyden Suomen suurimmissa medioissa sekä suosituimmissa asuntoportaaleissa.

Varaa ilmainen arviokäynti!

Vaasan Kotijoukkue
Kauppapuistikko 25, 65100 Vaasa
ma-pe 9.30-16.30, la 10.00-14.00
040 714 4630
vaasa@kotijoukkue.fi
www.kotijoukkue.fi/vaasa

PIHLA LAATUIKKUNAT JA OVET VANHOIHIN MITTOIHIN.

Myös asennettuna sekä rahoituksella.
Ota yhteyttä!

Pihla

Varmasti hyvä.

Pyydä tarjous!

Pihla valtuutettu jälleenmyyjä

KAJ LAAJA

T:mi Kaj Laaja F:ma

044 3322485

kaj.laaja@pihla.fi

www.kajlaaja.fi/sv

R
RODENSTOCK
LAATULINSSIT

Seuraa meitä
Facebookissa ja
Instagramissa

Hyvän näön osoite!

**SILMÄLASIPUTIIKKI
TUIKE**

**Fenno
OPTIIKKA**

Vaasa Vaasanpuistikko 17, 65100 • Palvelemme ma-pe 9-16.30
P. 010 5081 570 • silmalasiputiikkituike.fi

Kristiinankaupunki Merikatu 39, 64100 • ma-to 10.00-17.00
P. 010 5081 571 • silmalasiputiikkituike.fi

LKV MUHONEN AFM

Kiinteistönvälitys Vaasa Huoletonta Asuntokauppaa

Olit sitten myymässä tai ostamassa asuntoa,
haluamme tarjota sinulle vain parasta.
Palvelumme perustuu kokonaisvaltaisuuteen:
siksi myös teemme aina hiukan enemmän.

Ota yhteyttä - toteutetaan
yhdessä unelmiesi asuntokaupat!

Kirkkopuistikko 22
65100 Vaasa
myynti@lkmuhonen.fi
+358 10 339 0599
www.lkmuhonen.fi

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2025	vko	8
Nro 2/2025	vko	16
Nro 3/2025	vko	25
Nro 4/2025	vko	39
Nro 5/2025	vko	47

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 18 000 kpl

Pientalot Isokyrön, Kaskisen, Kristiinankaupungin, Laihian, Maalahden, Mustasaaren, Närpiön, Vaasan ja Vöyrin taajamissa.

Kustantaja
Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
p. 0400 772 229
www.nexme.fi

Julkaisija
Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri.kaukonen@nexme.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@nexme.fi

Mediamyynti
Nexus Median toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@nexme.fi

Taitto ja ilmoitusvalmistus
Nexus Media Oy
aineistot@nexme.fi

Paino
Sanoma Manu Oy

Etukannen kuva
Freepik

Lehti noudattaa ilmoitusten julkaisusääntöjä. Reklamaatiot on tehtävä 7 vrk:n aikana ilmoituksen julkaisemisesta Nexus Media Oy:lle. Suurin mahdollinen vastuu ilmoituksen julkaisemisesta sattuneesta virheestä tai poisjäämisestä sekä sen aiheuttamista vahingoista on ilmoituksen hinta. Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu aineistopäivän jälkeen Nexus Media Oy ei ole velvollinen korvaamaan painovirheitä. Ilmoituksesta lähetetään oikovedos sopimuksen mukaan. Peruutukset viimeistään aineistopäivänä. Jos ilmoitus on ehditty valmistaa ennen peruutusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoituksen hinnasta.

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 5 Ajankohtaista
- 6 Lämmitysjärjestelmien ylläpito
- 10 Tunnelmallinen syyspiha
- 13 Kotitalkkaripalvelut
- 16 Talon lisäeristäminen
- 20 LVI- ja sähkötyöt keittiöremontissa
- 23 Autonhuolto talvikaudeksi
- 25 Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta
- 26 Ajanviete

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

”Laitetaan listalle.”

Uudenkarheassa omakotitalossa asuja pääsee asumises-
saan vielä helpolla. Vähänkin vanhemman talon omista-
ja kuitenkin tietää, miten omakotiasujan työlista tuppaa
elämään – ja venymään. Kun yksi korjaus- tai ylläpitotarve
ilmoittaa itsestään ja sen saa hoidettua alta pois, pian sen
seuraksi löytyykin liuta muita.

Monesti käy niin, että mielessä pyöritelty työlista jääkin vain
nimenomaan ajatuksen tasolle – ”Hoidan tuon kunhan jou-
dan” -asteelle. Asiat eivät odotellessa kuitenkaan korjaudu
itsestään. Mikä siis neuvoksi?

Kun aiheesta keskustelee rakennusalan ammattilaisten
kanssa, yksi asia korostuu jatkuvasti: systemaattisuus. Moni
alalla peräänkuuluttaa talon huoltokirjan laatimista, ja rin-
nastaa omakotitalon ylläpidon auton ylläpitoon – sen mää-
räaikaishuollot kun osataan jo tehdä ajallaan aivan rutiinilla.

Kun asiat ovat valmiiksi paperilla, ne on huomattavasti hel-
pompia ottaa myös työn alle. Silloin on myös helpompi hah-
mottaa, mitkä asiat ovat kiireellisempiä kuin toiset. Omako-
titalon ylläpidossa kun työ ei tekemällä lopu, joten kaikkea ei
kannata yrittää hoitaa yhdellä kertaa.

Lämpimin terveisin,

Petri Kaukonen
päätoimittaja

KATTOREMONTTI
JA MIELENRAUHA

Parhaat materiaalit ja ammattitaitoiset tekijät.
Tarjous, jonka sisällön oikeasti ymmärrät.
Vaadi parasta. Saat meiltä kilpailukykyiseen hintaan.

Juha Nordman
044 3433901
Henry Pohjola
044 3433901

POHJOLA
KATOT Oy

Rinnakkaistie 31, Vaasa, www.pohjolakatot.fi

LASKE LÄMMITYS-
KUSTANNUKSIASI

Myymme, asennamme ja huollamme
pellettipolttimia, - kattiloita sekä -takkoja.

LILLA FRÖ
PELLETTI-
TAKKA

KIPI ROTARY
10-300 KW
PELLETTIPOLTIN

Soita, niin kerromme lisää!

www.wv.fi

Wahlroos Verkstad

Maalahti 050 309 2948
040 722 1083

Herättääkö tuleva remontti kysymyksiä?

Omakotiasujan palvelu apunasi

Omakotiasujan palvelu tarjoaa sinulle **oman yhteyshenkilön** projektiisi, jolloin aina ei tarvitse aloittaa alusta. Toimimme yhdessä sinun tai urakoitsijasi kanssa ja autamme sinua suunnittelussa, materiaalivalinnoissa, urakoinnissa ja työmaa-aikaisessa opastuksessa - vaikka paikan päällä työmaalla. **Olet meille tärkeä.**

Tule omakotiasujan
rakentaja-asiakkaaksi
ja avaa raksatili!

Näin omakotiasujan palvelu toimii:

1. Sopimushinnat

Avaa Laattapisteele
raksatili ja saat projektillesi
sopimushinnat. Sopimus-
hinnat ovat voimassa tämän
jälkeen sekä myymälässä
että verkkokaupassa.

2. Oma myyjä

Saat projektillesi oman
myyjän, joka on apunasi
koko projektin keston ajan.

3. Suunnittelupalvelu

Saat suunnitteluun, toteutus-
ratkaisuihin ja tuote-
valintoihin ammattilaisen
avun. Autamme valitsemaan
budjettiisi sopivat tuotteet ja
saat suunnitelmista 3D-kuvat.

4. Tekninen tuki ja opastus

Saat työmaa-aikaisen
teknisen tuen ja opastuksen
tuotteiden asennukseen ja
käyttöön.

Onnistumisen lähtöpiste.

» LYHYESTI

Ratkaisu kodinkonehuoltajapulaan – uuden pilottikoulutuksen tavoitteena lyhentää kodinkoneiden huoltojonoja ja tukea kiertotaloutta Suomessa

Suomessa kodinkonehuoltajien vähäisestä määrästä on muodostunut haaste, totesi Elek-troniikka- ja kodinkonekaupan yhdistys ETKO ry tiedotteessaan kesäkuussa.

Kodinkonehuoltajien koulutusta ei ole järjestet-ty yli kymmeneen vuoteen, mikä on johtanut yh-distyksen mukaan merkittävään osajapulaan. Tilanne on kriittinen, sillä Suomessa myydään vuosittain pitkälti yli miljoona isoa kodinkonetta, ja huoltojonot ovat jo nyt pitkiä. Lisäksi nykyiset kodinkonehuoltajat ovat keskimäärin ikääntynei-tä, ja huoltopalvelut ovat keskittyneet suurempiin kaupunkeihin – harvaan asutuilla seuduilla korja-usta ei ole välttämättä saatavilla lainkaan.

Huoltojonot ovat pitkiä, ja tulevaisuudessa kodinkonehuoltajien tarve tulee vain kasva-maan, sillä kiertotalous on EU:n kärkihankkeita. Right to Repair -direktiivin tavoitteena on piden-tää tuotteiden käyttöikää ja vähentää sähkö- ja elektroniikkajätettä korjaamalla laitteita.

Elektroniikka- ja kodinkonekaupan yhdis-tys ETKO ry, Suomen Kodinkonehuoltojen Liit-to SKHL ja Vantaan ammattiopisto Varia ovat yhdessä ratkaisemassa Suomen osalta EU:n laajuista haastetta ja vaikuttamassa ratkaisun löytämiseen. Organisaatiot ovat yhteistyössä

suunnitelleet kodinkonehuoltajien koulutus-ohjelman, jonka on tarkoitus lisätä kodinkone-huoltamisen ammattilaisia Suomessa.

Koulutuspilotti toteutetaan yhteistyössä alan yritysten kanssa: mukana ovat Miele, Electro-lux, BSH (Bosch-Siemens) ja Samsung. Yhteis-työmalli takaa, että koulutuksen sisältö vastaa suoraan alan todellisia tarpeita ja antaa opis-kelijoille parhaat mahdolliset valmiudet työelä-mään. Pilottikoulutus alkaa syksyllä 2025.

Koulutusohjelma ja sillä tavoiteltava ammat-tiosaaminen ovat merkittäviä askeleita kohti kestävämpiä kulutustottumuksia. Koulutusoh-jelma tukee EU:n tavoitteita ja parantaa suoma-laisten arkea kodinkoneiden kunnostettavuuden kautta. Lisäksi koulutus tarjoaa valmistuneille suoran väylän työllistyä huoltoalan yrityksiin.

– Tarve kodinkonehuoltajien ammatilliselle koulutukselle on todellinen – kodinkonehuolta-jien osajapula vaikuttaa negatiivisesti suoma-laisten arkeen, sillä toimivat kodinkoneet ovat arjen sujuvuuden kulmakivi. ETKO, SKHL ja Va-ria haluavat varmistaa, että suomalaisilla on jat-kossakin mahdollisuus laadukkaisiin ja oikea-ai-kaisiin kodinkonehuoltopalveluihin, kertoo **Tai-na Luukkainen**, ETKO ry:n toimitusjohtaja.

Freepik

Tukes selvittää pihasaunapakettien turvallisuutta valvontahankkeessa

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) ilmoitti kesällä käynnistävänsä valvontahankkeen, jossa tarkastellaan markkinoille saatettavien pihasau-nojen turvallisuutta. Erityistä huomiota hank-keessa kiinnitetään alle 30 m² kokosiin pihasau-noihin, jotka on uuden rakentamislain mukaises-ti vapautettu rakentamisluvasta. Tukesille tullei-den ilmoitusten perusteella joissakin valmiina myytävissä pihasaunoissa on puutteita, jotka ai-heuttavat paloriskin. Tukes selvittää pihasauno-jen paloriskien lisäksi muun muassa kantavien rakenteiden vaatimustenmukaisuutta.

– Vaikka rakentamislupaa ei alle 30 m² raken-nuksille tarvita, rakentamiseen liittyviä mää-räyksiä on kuitenkin noudatettava aivan kuten ennenkin. Kiinteistön rakennusoikeuden ylittä-minen ei ole sallittua, ja myös muita kaavamää-räyksiä sekä etäisyyksiä naapurikiinteistöihin ja niiden rakennuksiin on noudatettava. Lisäksi rakentamismääräykset, kuten paloturvallisuus

ja jätevesivaatimukset, velvoittavat edelleenkin rakentajaa, sanoo ylitarkastaja **Petri Kulmala**.

Saunapakettien pitää olla turvallisia ja vaatimustenmukaisia

– Pihasaunapakettien on täytettävä rakenta-mislain mukaisesti rakennuksia koskevat olen-naiset tekniset vaatimukset. Tällaisia ovat muun muassa paloturvallisuus, kantavien ra-kenteiden lujuus ja vakaus sekä käyttöturvalli-suus. Esimerkiksi kantavat puurakenteet tulee mitoittaa kestäämään rakennuspaikan lumi- ja tuulikuormat, Kulmala kertoo.

Rakentamislain uudistus ei myöskään ole va-pauttanut sähkötyötä ”jokamiehen oikeudella” tehtäväksi, vaan sähkötyö vaatii tekijäksi edel-leen sähköalan ammattilaisen.

Tukesin valvontahankkeen tavoitteena on var-mistaa, että markkinoille saatettavat pihasau-nat ovat turvallisia käyttää. Tukes voi tarvitta-

essa ryhtyä toimenpiteisiin turvallisuudeltaan puutteellisten tuotteiden myynnin rajoittami-seksi tai niiden poistamiseksi markkinoilta.

Varmista, että tulisijassa ja savupiipussa on CE-merkintä

Tulisijan ja savupiipun asennuksessa tulee huo-mioida, että tuotteet ovat CE-merkittyjä, sa-vupiippu ja tulisija ovat yhteensopivia ja niiden suojaetäisyydet täyttyvät.

Tukesin tietoon on tullut tapauksia, joissa asi-akas on ostanut valmiin saunapakettin ja vahin-kotilanteessa on käynyt ilmi, että tulisijan, yh-dysputken tai savupiipun suojaetäisyydet ei-vät ole täyttäneet valmistajan määrittämiä etäi-syyksiä. Paloturvallisuusriskinä voi olla myös se, ettei savupiipun korkeus täytä kansallisia vaatimuksia, eikä savupiipun katto- tai seinä-läpivientiä ole toteutettu valmistajan ohjeiden mukaisesti.

Kaikki lämpöpumput tarvitsevat sekä kiinteistön omistajan toimenpiteitä että aika ajoin ammattilaisen huoltoa.

Teksti: Ulla Sirén

Turvallista lämpöä omaan kotiin

Olipa käytössä sitten mikä tahansa lämmitysjärjestelmä, fiksu omakotiasuja varmistaa talonsa lämmityksen kunnon hyvissä ajoin ennen lämmityskauden alkua. Huoltoa kun voi olla vaikeampi saada alan kiireimpään sesonkiaikaan – ainakaan nopeasti.

Lämmitysjärjestelmän syyshuolto kuuluu asiaan, kun omakotitaloa valmistellaan pitkää talvea varten. Eri lämmitysjärjestelmät vaativat erilaista huoltoa ja huomiota; esimerkiksi erilaiset lämpöpumput pitää huoltaa ja puhdistaa säännöllisesti, kun taas sähkölämmitys on käytännössä huoltovapaa järjestelmä. Kodin lämpö pysyy kaikissa tapauksessa turvallisena, kun laitteet on puhdistettu ja säädetty oikein alkavaa kylmää kautta ajatellen.

Syksy on lämmitysjärjestelmien asentajien ja huoltajien kiireisintä aikaa, joten on hyvä tarkistaa kodin järjestelmän toiminta ja tarvittaessa varata huolto ajoissa.

Helpot ja huoltovapaat

Kaukolämpö on paikallisesti tuotettua lämpö-

energiaa, jonka hinta pysyy melko vakaana, koska se ei ole riippuvaista kansallisesta tai kansainvälisestä energiantuotannosta. Toisaalta liittymis- ja käyttömaksut voivat olla korkeat suhteessa muiden lämmitysmuotojen hintoihin. Mikäli kaukolämpöverkkoon liittyminen on mahdollista, se on omakotiasujalle suhteellisen helppo ratkaisu. Kaukolämpö on palvelu, jonka ylläpito, korjaukset ja ylipäättään kaikki huolehtiminen järjestelmän toimimisesta ovat palveluntuottajan vastuulla. Kodissa olevien lämmönjakolaitteiden huollosta ei ole paljon vaivaa, ja ne ovat lisäksi pitkäikäisiä. Jos laitteet pidetään koko ajan kunnossa, yksien ja samojen käyttöaika on yli 20 vuotta.

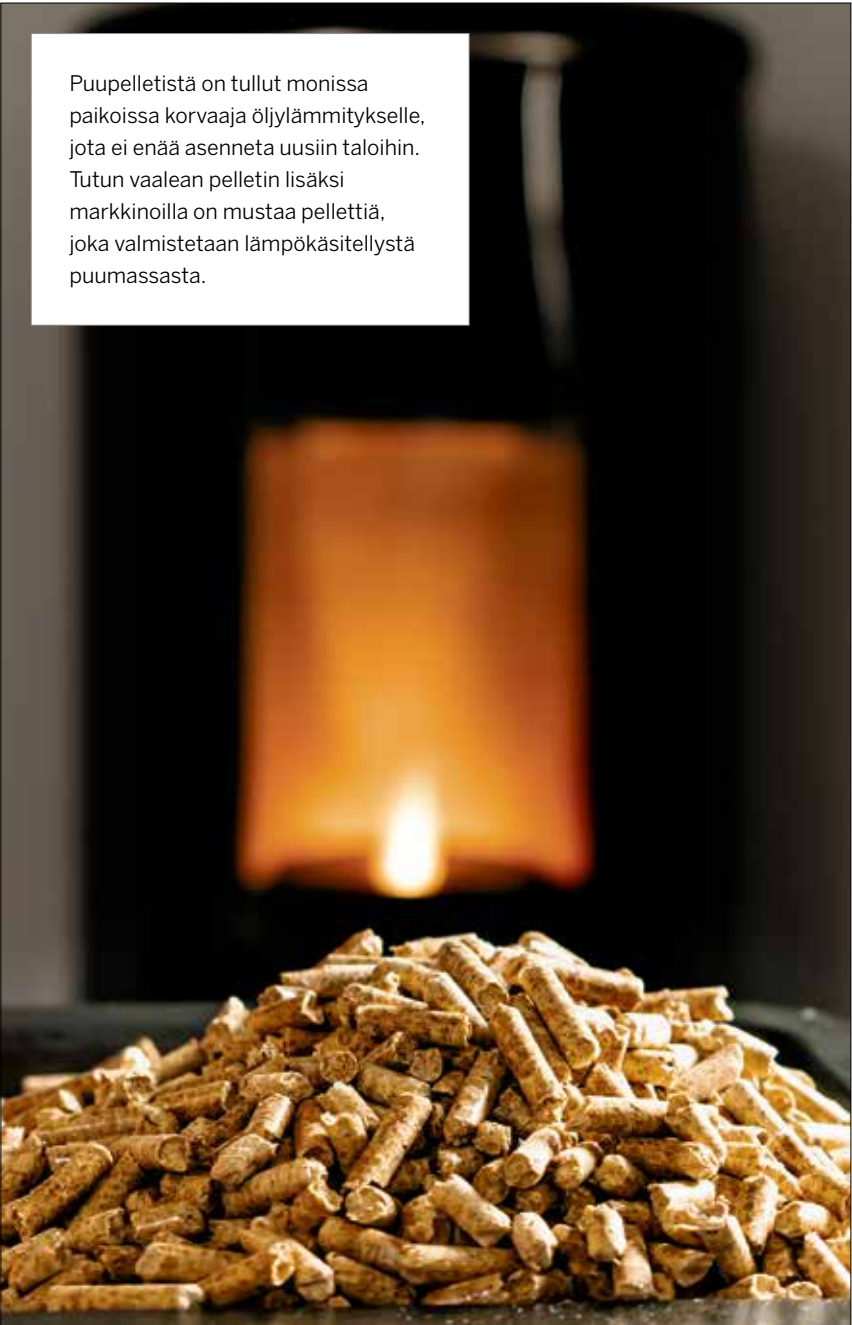
– Kaukolämpö on kohtalaisen vähähuoltainen, sanoo liiketoimintajohtaja **Tomi Hautakoski**.

Kiinteistön omistaja on itse vastuussa kiinteis-

tössä olevasta laitteiston kunnosta, ja jotkut energiyhtiöt tekevät siitä asiakkaan kanssa jopa sopimuksen, jossa velvoite määritellään. Hautakoski muistuttaa, että laitteiston kuntoa pitää seurata tarkkailemalla, että siitä ei esimerkiksi kuulu ylimääräisiä ääniä. Lämmityspiirin sihti pitää puhdistaa vuosittain, kuten kaikissa vesikiertoon perustuvissa lämmitysjärjestelmissä.

– Huoltovapain lämmitysjärjestelmä on ilman muuta sähkö, Hautakoski toteaa.

Sähkölämmitystä ei voi huoltaa itse, eikä se sinänsä tarvitse huoltoa. Oli käytössä sitten suora tai varaava sähkö, lattia-, katto- tai jokin muu lämmitys, ainoa asia, jonka omistaja voi tehdä, on katsoa, että laitteet ja termostaatit ovat ehjiä. Termostaattien säätö on toki hyvä tarkistaa ennen lämmityskauden alkua, ja varmistua, että märkätiloissa lämmitys on päällä kesän jälkeen.

Freepik

Puupelletistä on tullut monissa paikoissa korvaaja öljylämmitykselle, jota ei enää asenneta uusiin taloihin. Tutun vaalean pelletin lisäksi markkinoilla on mustaa pellettiä, joka valmistetaan lämpökäsitellystä puumassasta.

Suosittu ilmalämpöpumput

Erilaiset pumpuilla toimivat lämmitysjärjestelmät perustuvat lämpöenergian siirtoon ilmasta tai maan sisältä. Niiden vahva etu on, että ne tuottavat päästötöntä lähienergiaa koko kiinteistön lämmitykseen tai hybridilämmityksen yhtenä osana. Kiinteistön omistajalta ne vaativat jonkin verran huoltotöitä ja lisäksi ammattilaisen tekemiä tarkistuksia.

Suosittu energiatehokas ilmalämpöpumppu eli ilma-ilmalämpöpumppu ei yksinään riitä lämmittämään omakotitaloa Suomen olosuhteissa, eikä sillä voi lämmittää kotitalouden käyttövedtä eikä liittää sitä vesikiertoiseen järjestelmään. Talviasuttavissa taloissa se toimii parhaiten osana hybridilämmitystä jonkin toisen lämmitysjärjestelmän rinnalla.

Ilmalämpöpumpulla siirretään ulkoilman lämpöenergiaa sisätiloihin tai toisin päin; huoneita jäähdytettäessä lämpöenergia virtaa sisältä ulos.

Laitteistoon kuuluu lämmitettäviin tiloihin asennettava sisäyksikkö ja rakennuksen ulkoseinustalle kuuluva ulkoyksikkö. Niitä voi huoltaa itse puhdistamalla lämmityspiirin sihdin sekä ulkoyksikön ritilän ja tuulettimen. Ammattilaisen tekemässä huollossa puhdistetaan sisäyksikön kenno sekä puhallinpyörä ja tarkastetaan kylmäaineet. Keväällä on myös hyvä varmistaa laitteen kondenssivesiputken toimiminen kaatamalla sen läpi vettä, jotta tiedetään, että missään ei ole tukoksia.

Tarkkana sihtien kanssa

Ilma-vesilämpöpumppu toimii kuten ilmalämpöpumppu, mutta lämpö siirtyy vesivaraajaan eikä suoraan ilmaan. Se lämmittää talouden käyttöveden, mutta huoneilman jäähdyttämiseen se ei sovellu yhtä helposti kuin tavallinen ilmalämpöpumppu. Poistoilmalämpöpumpun toimintaperiaate on käytännössä samanlainen, mutta se ottaa

www.sundin.fi

HYVÄLAATUISTA
KONEELLISESTI
KUIVATTUA POLTTO-
PUUTA EDULLISESTI
YMPÄRI VUODEN

Soita 050 373 9064 / Thomas Sund

ILMALÄMPÖPUMPUT
ja AURINKOPANEELIT
kaikkiin kohteisiin

Pumppu & Paneeli
Asennuspalvelu
puh. 045 7830 2740
info@pjap.fi

www.pjap.fi

HUOLLATA PUMPPUSI
ENNEN TALVEA!

Meiltä markkinajohtaja
Mitsubishin sekä Green
ilmalämpöpumput
asennettuna edullisesti.

Asennamme myös
asiakkaan oman pumpun,
hinta alkaen 499€.

Asennuksilla on 2 vuoden takuu, kun ostat
pumpun meiltä. Hintaan sisältyy myös
ensimmäinen huolto takuuaikana, arvo 150€!

Web: VaasanILPasennus.fi
040 544 6816

ILMALÄMPÖPUMPUN PUHDISTUS

259€

KYLTEK

Kyltek Oy Ab
www.kyltek.fi | 050 327 7892

**MITSUBISHI
ELECTRIC**
ILMALÄMPÖ- JA
ILMAVESILÄMPÖPUMPUT

MAALÄMPÖ- ASENNUKSET SEKÄ HUOLLOT

LAADUKKAASTI JA AIKATAULUSSA.

050 383 3345

vaasanputkiasennus@gmail.com

www.vaasanputkiasennus.fi

Vaasan Putkiasennus Oy

Ympäri vuotisessa käytössä olevassa talossa laillisella lisenssillä toimivan nuohoojan on nuohottava ja tarkistettava piiput ja tulisijat vuosittain.

lämmön talosta poistettavasta ilmasta, siirtää sen vesikiertoiseen lämmönjakojärjestelmään ja lämmittää siten myös lämpimän käyttöveden. Poistoilmapumpun toiminta edellyttää siis, että ilmastointi on riittävän tehokas, jotta poistilmaa riittää.

Maalämpö on pumppujärjestelmistä vanhin. Maalämmitys on käytetty omakotitaloissa 1970-luvulta alkaen, ja kalliista alkuinvestoinnista huolimatta se on ollut suosittu. Hyötyjä on paljon, koska maalämpö lämmittää sekä rakennuksen että käyttöveden ja kesällä sen energiakaivoa voi hyödyntää sisäilman viilentämisessä.

Samat huolto-ohjeet pätevät periaatteessa kaikkiin lämpöpumppuihin, paitsi että maalämpöpumpussa puhdistettavia sihtejä on kaksi, ilmavesilämpöpumpuissa yksi. Ilmalämpöpumpun huolto on hyvä teettää ammattilaisella. Silloin puhdistetaan sisäyksikön kenno sekä puhallinpyörä ja tarkastetaan kylmäaineet. Maa- ja ilmavesilämpöpumppujen huollossa puhdistetaan sihdit, tarkistetaan paineet ja optimoidaan laitteisto toimimaan kiinteistön tarpeiden mukaan.

– Ensimmäinen huolto tehdään yleensä käytöstä riippuen yhdestä kolmeen vuoteen asennuksen jälkeen. Sen jälkeen parin kolmen vuoden välein, Tomi Hautakoski neuvo.

Lämmittävät kattilat työllistävät

Lämmityskattiloihin perustuvat lämmitysjärjestelmät tarkoittavat, että jotain ainetta poltetaan lämmitysenergiaksi. Puhutaan tulesta, savusta ja noesta, ja silloin puhutaan aina myös sekä savukanavien että laitteiston tiheistä puhdistuksista ja huolellisesta seurannasta. Ne vaativat huoltoa jopa pari kertaa vuodessa, eivät pelkästään uuden lämmityskauden edellä.

Lämmityskattiloista lämpö siirtyy useimmiten vesikiertoiseen järjestelmään, joka siis lämmittää myös talouden käyttöveden. Myös ilmaan lämpöä puhaltava järjestelmä on mahdollinen.

Kauimmin tunnettu kattilaa käyttävä lämmöntuottotapa toimii öljyllä, aikaisemmin myös koksilla tai kivihiilellä. Öljyllä lämmittäjän säännöllisiä tehtäviä ovat öljypolttimen suuttimen ja savukanavan puhdistuttaminen.

Puupelletistä on tullut tavallinen lämmitysöljyn korvaaja. Pelletti on puusta valmistettu polttoaine, jota syötetään ruuvikuljetin avulla lämmityskattilan polttimeen. Kattilat ovat jälkipolttokattiloita, mikä tarkoittaa, että pellettien palossa syntyvät palokaasut poltetaan uudelleen, jolloin syntyy ensimmäistä polttokertaa korkeampi lämpötila ja pellettilämmityksestä saatava hyöty kasvaa.

Puu palaa aina epäpuhtaammin kuin öljy, joten pellettilämmitys vaatii paljon huoltotyötä. Polttimon ja savukanavien huolto pitäisi teettää ammattilaisella kahdesti vuodessa.

– Pelletinsyöttölaite eli ruuvikuljetin pitää puhdistaa samaten kaksi kertaa vuodessa, samoin koko pellettikattila. Myös öljykattila ja öljypolttimon suutin puhdistetaan kerran vuodessa, Tomi Hautakoski selittää.

Hän muistuttaa, että vaikka kattilan ja syöttölaitteen puhdistus on omin avuin mahdollista, hyvin harva osaa tehdä sen oikein. Jos puhdistaminen laiminlyödään tai tehdään huolimattomasti, laitteisto voi mennä jumiin tai siihen tulee muita toimintahäiriöitä.

Pexels

Takkatulia ei kannata hylätä kokonaan, vaikka puunpolton vähentämistä suositellaan. Perinteinen uunilämmitys kestäisi, vaikka kaikki muu energiansiirto jostakin syystä katkeaisi.

Halko ja klapi, pelastajat

Perinteistä uunilämmitystä ei kaikissa yhteyksissä luokitella lämmitysjärjestelmäksi. Sitä käytetäänkin nykyään harvoin yksinään, mutta se sopii hybridilämmityksen osaksi sekä ennen kaikkea kodin viimeiseksi hätävarajärjestelmäksi.

Suhtautuminen uuni- ja takkalämmitykseen on näinä aikoina kaksijakoista. Puun poltto lisää hiukkaspäästöjä, mutta vaikean energia- tai muun kriisin kohdatessa puulämmitys toimii ilman mitään muuta energialähdettä. Se olisi siis ainoa varma kodin lämmön pelastaja, jos kaikki muut energiansiirtomahdollisuudet pettäisivät.

Omakotitaloihin on suositellaan juuri siitä syystä hankimaan ainakin yksi varaava takka tai uuni ja jonkinmoinen polttopuuvarasto. Uunien kunto kannattaa tarkistaa ennen pakkasten tuloa, jotta ne ovat varmasti otettavissa käyttöön, vaikka käyttö ei olisi säännöllistä.

Ympärivuotisessa käytössä olevassa talossa laillisella lisensillä toimivan nuohoojan on nuohottava ja tarkistettava piiput ja tulisijat vuosittain.

Poltettiinpa uneissa tai kattilassa mitä tahansa, savukana- vien puhdistus on tehtävä säännöllisesti, ja se edellyttää myös seinä- ja lapetikkaiden sekä kattosiltojen kunnossapitoa, sillä työ on päästävä tekemään katolta käsin. Alhaalta ylöspäin tehtävä puhdistus ei riitä, paitsi satunnaisesti hätävarana.

Jos nuohous laiminlyödään, vaarana on sekä nokipalon sytyminen hormissa että tarkastamattomissa piipuissa mahdollisesti lymyävät halkeamat. Molemmissa tapauksissa tuli voi päästä irti ja levitä talon rakenteisiin.

Asiantuntijana liiketoimintajohtaja Tomi Hautakoski, Lämpöykkönen Oy

KOIVUKLAPIA

LAIHIA

p. 050-554 8068

Myös kuljetus sop. mukaan

POHJANMAAN PORAKAIVO

Porakaivotyöt ammattitaidolla!

Leivannintie 102, 66510 VAASA, GSM 050 3138 152

- Lämpö- ja vesikaivojen porausta • Tutkimus ja tarkkailureikien porausta • Vesikaivot
- Teräspaalaus • Sekä muita erikoisporauksia

Meiltä myös porakaivojen pesut, pienituottoisten porakaivojen vesipaineaukaisut sekä porakaivopumput, lämpökaivopumput ja lämpökaivoputket

ASIANAJOTOIMISTO | ADVOKATBYRÄ
TRÅSKBÄCK & CO

Vaasanpuistikko | Vasaesplanaden 15 A 15, 65100 Vaasa | Vasa
puh. tel. (06) 3170 311 | fax (06) 3170 312
toimisto@traskback.fi | www.traskback.fi

Omakoti

omakotilehdet.fi

Contura

ConturaToimiva -takkapaketti mökille

Haluatko kompaktin ja helpon takkapaketin mökillesi?

ConturaToimiva on takka- ja hormipaketti, joka sisältää kaiken, mitä tarvitset takan asentamiseen. Sen avulla lisäät mökillesi lämpöä ja tunnelmaa helposti ja vaivattomasti.

Hinta alkaen
2995€
Toimitusaika noin 2 viikkoa.

Hanki edullinen takkapaketti NYT!

SPISHUSET
TAKKATALO

TAKKAHUONE
EUROOPAN PARHAAT TULISIJAT

Bölentie 1, Sepänkylä | Ark. 9-17 | 0500 797 606
www.takkatalo.fi | www.takkaHuone.com

Pixabay

Kotipihan kukkaloisto saattaa olla näyttävimmillään alkusyksyllä.

Pixabay

Ruskalehdet ja kauniit marjat elävöittävät pihaa talven tulloon asti.

Talvi-istutukset kaunistavat pihaa koko kylmän kauden ajan.

Freepik

Teksti: Ulla Sirén

Syyspiha kaikilla vivahteilla, kiitos

Ilmojen viileneminen ja päivien lyheneminen ei tarkoita puutarhanautintojen loppua. Kotipihan syystöihin kuuluu monenlaista hauskaa puuhaa, mutta ei tunnelmastakaan tarvitse tinkiä, vaikka pimeä pyrkii nurkkiin ilta illalta aikaisemmin. Loppukesän ja syksyn kauneus on ainutlaatuista, ja sitä voi kotipihassakin korostaa monin keinoin. Jos hämäryys kaikesta huolimatta tuo haikeuden tullessaan, voi muistuttaa itselleen, että syksyllä puutarhaan valmistellaan uusi kevät.

Kotipihan voi rakentaa ympärivuotista oleskelua ajatellen. Eri vuoden-aikojen pihatunnelmien luomiseen ei tarvita mitään monimutkaista, vaan oikeilla valinnoilla ja ajatustyöllä pääsee pitkälle. Pihat voivat olla jopa kauneimmillaan alkusyksyllä, kun perennojen värikäs kukkaloisto pääsee oikeuksiinsa. Suomen kesä on niin lyhyt, että lämpimänä syksynä joidenkin kasvien kukinta jatkuu

vielä, kun puiden lehdet kellastuvat ja putoavat. Talvi-istutuksilla ja sopivalla valaistuksella puolestaan pihan saa näyttämään kauniilta siinäkin vaiheessa, kun kylmyys ja pimeys ottavat lopullisesti vallan.

ProAgria Keski-Suomen sekä Keski-Suomen Maa- ja kotitalousnaisten puutarha-asiantuntija **Riitta Peräinen** rohkaisee kotipuutarhureita nauttimaan syyskaudesta niin monel-

la tavalla kuin suinkin.

Istuta värejä ja ikivihreää

Jos haluaa pihan kukkivan syksyllä, pitää tietysti valita mieluisimmat syyskukat. Esimerkiksi syysleimu, syysasteri ja komeamaksaruoho kukivat näyttävästi vielä syyskuussa, samoin monet daaliat ja ruusut.

Riitta Peräinen kehottaa ottamaan

huomioon myös pensaskasvit, sillä puiden ja pensaiden lehdet pitävät yllä luonnon väriloistoa, kun kukat ovat jo luovuttaneet. Monet hyöty- ja koristepensaat ovat näyttäviä sekä kukinta-aikaan että syysasussaan. Esimerkiksi höyhenpensas kukkii touko-kesäkuussa kevein valkoisin kukin ja lehahtaa syksyllä heleän oranssin-keltaiseksi. Keijuangervon kukat ovat vaaleanpunaiset, mutta syysväritys

tummanpunainen tai purppurainen. Myös pihlajat ja monet marjapensaat, kuten aronia, ovat loistokkaita syyspihan värittäjiä.

Nykyään on tarjolla runsas valikoima erilaisia havukasveja, myös pienikokoisia lajikkeita, jotka mahduttavat kasvamaan ahtaissakin pihoissa. Peräinen neuvo istuttamaan havukasveja rinnakkain värikkäiden kukkien ja pensaiden kanssa. Samaan ryhmään voi sijoittaa aikaisin keväällä kukkivia sipulikukkuja, kesäperennoja sekä kasveja, joilla on kaunis syysväritys. Ikivihreät havut korostavat vuorollaan kaikkien värikkäiden kasvien loistoa ja lisäävät kasviryhmissä syvyyden vaikutelmaa. Ne jäävät myös kaunistamaan talvisen valkeaa pihaa.

Valolla on monta tehtävää

Suomessa on pitkä syksy, hämärää ja pimeää riittää monen mielestä enemmän kuin tarpeeksi. Tosin suomalaiset osaavat nauttiakin hämärän hetkistä, ja syksyn ja talven kuu-kausina pihon koristellaan mieluusti lyhdyin ja erilaisin kausi- ja jouluvaloin. Kiinteät ulkovalotkaan eivät ole olemassa vain turvallisuuden vuoksi, vaan niillä on erilaisia tehtäviä.

Riitta Peräinen suosittelee miettimään koko pihavalaisuksen siten, että se korostaa pihan tunnelmaa ja viihtyisyyttä.

– Koko pihaa ei tarvitse valaista taseisen kirkkaasti. Suosittelen, että kulkutiet valaistaan hyvin, mutta muulla alueella voi kokeilla erilaisia

kohdevaloja, hän sanoo.

Matalat valaisimet, jotka valaisevat pensaita tai kasviryhmiä alhaalta päin, saavat syysvärit hehkumaan pimeälläkin. Peräinen muistuttaa, että kun valon asettaa kasviryhmän taakse, sen saa näyttämään suuremmalta. Yksittäinen valaistu kohta pihassa lisää syvyysvaikutelmaa ja tilan tuntua pienessäkin pihassa. Lisää pieniä valoeffektejä voi kehittää kausivaloista ja lyhdyistä sekä esimerkiksi valaistusta kasvihuoneesta tai pergolasta.

– Jos pihassa on talvella oleskelupaikka tai esimerkiksi ruukkuihin tehtyjä talvi-istutuksia, niitä voi korostaa valolla, Peräinen ehdottaa.

Pihankin voi sisustaa

Nykyaikaiset pihat ovat sisustetumpia ja kalustetumpia kuin menneinä vuosikymmeninä on ollut tapana. Osa puutarhahuonekaluista kestää ulkona sateessa ja pakkasessakin, joten kaikkia oleskeluryhmiä ei välttämättä tarvitse purkaa ilmojen viilen-nyttyä. Kukka-astioita voi hyödyntää ympäri vuoden, mikäli ne kestävät jäätymistä, ja sommitella niihin aseltomia kanervista, syypresseistä, koriste-kaaleista ja muista talvikasveista.

Valaistu pergola tai kasvihuone sopii oleskelunurkkauksen taustaksi ja samalla tuulensuojaksi. Viihtyisyys ympäri vuoden kannattaa ottaa huomioon jo silloin, kun pihaa suunnitellaan.

– Tärkeintä suunnitteluvaiheessa on miettiä oma tarve, se mihin pihaa tai puutarhaa halutaan »

Vaasan erikoismattoliike

- Myynti • Arviointi
- Pesu • Korjaus

www.effaticarpet.fi • 050 431 0880 • Kauppapuistikko 27, Vaasa

- Metalliromun osto ja kierrätys
- Teräksen ja raudan myynti
- Autojen kierrätys- ja noutopalvelut (rekisteristä poistot ja romutustodistukset)
- Purkupalvelut
- Siirtolavapalvelut

0400 275453 • vaasa@terashaka.fi • www.terashaka.fi
Opistokatu 18 (Klemetilä) • 65100 Vaasa

POHJANMAA JA ETELÄ-POHJANMAA

MAANRAKENNUS-URAKOINTI

Urakointi J. Ylihärsilä

SALAOJAT
VIEMÄRIT
PIHANRAKENNUSTYÖT
VIIMEISTELYTYÖT

Ota yhteyttä ja kysy lisää
040 778 0017
www.jyliharsila.fi

Lännen Louhintatekniikka Oy

VAASA
Puh. 040 538 5253
www.lannenlouhintatekniikka.fi

- **KAIKKI INFRA-ALAN TYÖT KOKONAIS-VALTAISESTI TOTEUTETTUNA**
- **KAIKKI LOUHINTA-ALAN TYÖT**

- Kaivinkoneet koot 2t - 55t
- Kalliomurskeet ja maa-ainekset
- Projektinjohto
- Mittaustyöt ja mallinnukset

Tykkää
meistä
FACEBOOKISSA!

facebook.com/omakotilehti

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

ONNI kotisiivous

**Kotisiivouksen
1. kuukausi -50%**

Räätälöimme siivouksen tarpeidesi mukaan. Tuomme tarvittavat siivousvälineet ja -aineet mukanamme.

Etu voimassa uusille asiakkaille 30.9. asti.
Etua ei voi yhdistää muihin tarjouksiin.

 09 8564 6541 **onnikotisiivous.fi**

Tutustu lisää verkkosivuilla!

Muista myös 35 % kotitalousvähennys

Toimintakyvyn heikentyessä mahdollista saada myös siivouspalvelua arvonlisäverottomasti.

Muista ainakin nämä:

Elokuu: Tee syyslannoitus sitä tarvitseville kasveille, jaa keväällä kukkivat perennat, kunnosta perennapenkit.

Syyskuu: Jos haluat istuttaa havukasveja, tee se nyt. Mieti talven tunnelmavalojen sijoittelu. Mieti, keksisitkö jotain uutta syksyn iloksi.

Lokakuu: Poista kukkaruukuista ränsistyneet kevät-kukat ja laadi tilalle talvi-istutukset. Haravoi paksut lehtikerrokset pois nurmikolta ja puhdista kulkutiet lehdistä. Korjaa hyötykasvien loppusato.

Marraskuu: Istuta viimeiset sipulikukat. Suojaa arimmat kasvit havuilla, kun maa on jäätynyt.

käyttää, Riitta Peräinen muistuttaa.

Puita ja pensaita valitessa ja istutusalueita suunniteltaessa tehdään laji- ja värivalinnat myös tulevia syysjä ajatellen. Peräinen neuvoa miettimään ennen kasvin valintaa huolellisesti, minkä näköinen ja kokoinen se on täysikasvuisena.

- Puiden ja pensaiden taimien kanssa tehdään helposti se virhe, että ne istutetaan joko liian lähelle toisistaan tai sellaiseen kohtaan, jossa ne eivät voi kasvaa suuriksi – esimerkiksi liian lähelle rakennusta tai varjostamaan pihan aurinkoisinta nurkkausta, hän huomauttaa.

Sama koskee istutusaluetta, jonka toivotaan kukkivan kevästä pitkälle syksyyn. Iso yhtenäinen istutusalue on näyttävämpi ja pihan hoidon kannalta helpompi kuin pienet kukkapenkit siroteltuna sinne tänne, mutta aluetta ei kannata ahtaa liian täyteen. Havut, pensaat ja suurikokoiset perennat tarvitsevat tilaa juuristolleen.

Puutarhassakin trendinä on nykyään luonnon monimuotoisuus. Se tarkoittaa elintilan tarjoamista mahdollisimman monille luontokappaleille; niinpä sekä pihan suunnittelussa että hoidossa on muodikasta huomioida myös linnut, siilit, kotipuutarhurin apulaisina toimivat pikkuötökät ja muut suojaa ja ravintoa kaipaavat lajit.

Puutarhatöitä pakkasiin asti

Syksy on puutarhassa tulevan kesän valmistelun aikaa. Istutuksiin se sopii loistavasti, sillä monet kasvit lähtevät parhaiten kasvuun, kun kosteutta on riittävästi. Astiataimia voi Riitta Peräisen mukaan istuttaa milloin tahansa maan ollessa sula, mutta syksyllä kastelusta on vähimmin vaivaa.

Ainoastaan paljasjuuriset kasvit sekä jotkin hyvin herkäät lajit, kuten pensasmustikat, täytyy istuttaa keväällä ja havut mieluiten jo syyskuussa, jotta ne ehtivät juurtua ennen maan jäätymistä. Myös perennapenkien kunnostus kuuluu syksyyn.

- Helppo nyrkkisääntö on, että keväällä kukkivat perennat jaetaan syksyllä ja syksyllä kukkivat keväällä, Peräinen neuvoa.

Kevään sipulikukat ovat syksyn tärkein istutustehtävä, jos haluaa kukkivan pihan huhtikuusta alkaen. Sipulit kannattaa laittaa vasta kylmään maahan, jotta ne eivät ala pyrkiä pintaan vielä syksyllä. Niiden istutuskausi jatkuu maan jäätymiseen asti.

Syyslannoitus taas suositellaan tehtäväksi jo elokuussa, koska kasvit alkavat silloin kerätä ravinteita seuraavaa kasvukautta varten.

- Kun lehdet putoavat, kasvi on jo mennyt lepotilaan eikä enää hyödy ravinteista, vaikka niitä olisi tarjolla. Lannoitteet jäävät maahan, mutta sade- ja sulavesien mukana ne voivat huuhtoutua pois, Riitta Peräinen selittää.

Syyslannoitteen pitää sisältää kaliumia ja fosforia, mutta ei typpeä, jota kasvit tarvitsevat kasvukauden alussa.

Pensaiden leikkauksia ja haravointia

Useimpia pensaita ja puita voi leikata syksyllä, esimerkiksi viimeistellä keväällä tehtyjä muotoiluleikkauksia ja poistaa vioittuneita ja kuivuneita oksia. Loppusyksyn töihin kuuluu myös lehtien haravointi, jonka tarpeellisuudesta esitetään vaihtelevia mielipiteitä.

- Suositellen poistamaan ainakin paksut lehtikerrokset, kuten vaah-teran ja tammen lehdet. Niiden alla nurmikko voi homehtua ja tukehtua, Riitta Peräinen neuvoa.

Myös kulkutiet kannattaa puhdistaa lehdistä, jotka voivat syysateiden kastelemina olla petollisen liukkaista. Sen sijaan nurmikoille, perennaluille, kasvimaille ja pensaiden alle voi hyvin jättää ohuen kerroksen lehtiä, mielellään ruohonleikkurilla silputtuna, lisäämään multakerrosta ja suojaamaan kasveja pakkaselta.

Varsinainen kasvien talvisuojaus riippuu lajista sekä odotettavissa olevasta lumimäärästä. Niissä osissa maata, joissa lumipeite on aina paksu, talvisuojausta ei paljonkaan tarvita. Sen sijaan Etelä-Suomen vähälumisilla seuduilla arimmat kasvit, kuten jaloruuusut kannattaa suojata havuilla. Se tehdään kuitenkin vasta, kun talvi on tuloillaan ja maa alkaa jäätyä kovaksi. ■

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Omakotitalkkari auttaa, kun talon ylläpito käy liian työlääksi

Pihatyöt ja muut kodin ylläpitotoimet ovat monille omakotiasujille mukavaa puuhastelua, mutta vaativat myös melkoisesti aikaa ja jaksamista. Ei siis mikään ihme, että omakotitalkkareiden palvelujen kysyntä on ollut viime vuosina vain kasvussa.

Vaikka vuodenajat vaihtuvat, omakotitalossa tekemistä riittää. Talvella työllistävät esimerkiksi lumityöt, kesällä nurmikon leikkuu ja muut puutarhatyöt, syksyllä taas pensassavotta ja lehtien haravointi – ja joillain vielä kaiken muun päälle klapien teko ja sisään kantaminen. Näiden ohella omakotiasujan on huolehdittava toki myös kotinsa siivouksesta, monenlaisista asioinneista ja pienistä korjauksista niin talon sisä- kuin ulkopuolellakin.

Vähemmälläkin saisi päivänsä täytettyä! Asiaa ei helpota se, että usein noiden askareiden tekoa voi vaikeuttaa sairaus, korkea ikä tai jokin muu pysyvä tai väliaikainen este. Joku saatinkin jo harkita talonsa myyntiä, mikäli sen ylläpito alkaa käydä liian kuormittavaksi.

Muuttaminen ei ole kuitenkaan ainoa ratkaisu ongelmaan. Avuksi voi ottaa omakotitalkkarin – mikäli sellainen vain omalta alueelta sattuu löytymään. »

Kaikki käsittelyt turvallisesti ilman ammoniakkia.

www.kampaamo-silkline.fi

Teirinkatu 6, Vaasa | Puh 0400 450 902
netti aika.fi/SilkLine#

KÄNN DIG TRYGG, HJÄLPEN FINNS NÄRA

045 2044506

MOTTAGNINGEN

Läkarmottagning
Peter Riddar - allmänläkare, specialist i lungsjukdomar
Sjukvårdsmottagning
Fysioterapi
Laboratorieprovtagning

ARBETSHÄLSA

TRYGGHET I HEMMET
Hemvård, hemsjukvård, träning i hemmet

Nybrovägen 13, Närpes | www.dinhjalp.fi

Saneerausten saralla yli 50 vuotta!

Julkisivusaneeraukset
Maalaustyöt
Pihatyöt
Huoneistoremontit
Keittiö- ja kylpyhuoneremontit

sami@vaasanmaalaustyo.fi
jere@vaasanmaalaustyo.fi
www.vaasanmaalaustyo.fi

Työllistämispalveluiden uudistus vaikutti talkkaritoimintaan

Omakotiliiton Varsinais-Suomen piirijärjestön alueella on parhaimmillaan ollut työssä yli 50 omakotitalkkaria, joiden varsinaisena työnantajana on ollut omakotiyhdistys, jonka alueella talkkari toimii. Viime vuonnakin työssä oli Harri Nurmen mukaan yli 30 omakotitalkkaria.

Tilanne on nyt oleellisesti muuttunut. Työllistämispalvelut siirtyivät vuoden alusta valtion TE-keskuksilta kuntien vastuulle. Siinä missä piirijärjestö aiemmin asioi keskitetysti TE-toimiston kanssa ja määräraha omakotitalkkarin palkkaamiseen tuli valtiolta, nyt yhteistyökumppanina onkin 27 kuntaa. Muutos ei sujunut aivan nikotteluitta.

Nurmi kertoo jokaisen kunnan vastaavan nyt oman budjettinsa kautta kuntansa työttömien työllistämiseen liittyvistä kuluista. Kulujen arviointi on ollut kuitenkin osalle kunnista haastavaa. Sen seurauksena yhdistykset eivät ole saaneet enää palkkatukea samassa mitassa kuin aiemmin työllistääkseen paikallisia pitkäaikaistyöttömiä omakotitalkkareiksi.

– Osa kunnista on ilmoittanut, että palkkatukea varten ei ole määrärahaa. Osa kunnista on taas ilmoittanut, että entisen 100 %:n palkkatuen sijasta saatavilla on vain 50 % tai 70 % palkkatukea. Ja osa kunnista ei anna mitään työllistämistukea enää yhdistyksille, hän ihmettelee.

Vaikka vuodenvaihteessa tapahtuneet muutokset työllistämispalveluissa ja palkkatuessa ovat aiheuttaneet katkoja talkkaritoimintaan, Nurmi vakuuttaa, että tarkoituksena on jatkaa palvelua mahdollisuuksien mukaan.

– Työntekijöiden osalta uskon, että se oli hyvä paranus. Nyt aluetoimistoja on kuntien alueella, kun ennen palveluja oli vain Salossa ja Turussa, ja työntekijät menivät sinne. Työnantajan osalta muutos on ollut enemmän haasteellinen, hän pohtii.

Omakotiyhdistykset ylläpitäneet talkkaritoimintaa

Omakotitalkkaritoiminta on ollut Varsinais-Suomessa vahvaa, toteaa **Harri Nurmi**, Omakotiliiton Varsinais-Suomen piirihallituksen puheenjohtaja. Hän on ollut mukana toiminnassa vuodesta 2001 alkaen, jolloin piiriyhdistys oli jo aloittanut talkkaritoiminnan koordinoinnin paikallisyhdistystensä tueksi. Omakotiasujien talkkaripalvelujen tarve oli tuolloin havaittu jo Suomen Omakotiliiton tasolla, mutta kaikilla paikallisyhdistyksillä ei ollut resursseja järjestää palveluja jäsenilleen itse.

– Silloin työllistämispuna oli projektiraha, joka saatiin vuodeksi tai kahdeksi vuodeksi. Samalla työntekijöiden palkkakuluihin yhdistys sai palkkatukea, Nurmi kertoo.

Työntekijät on olleet pääosin pitkäaikaistyöttömiä, jotka on työllistetty paikallisyhdistyksille omakotitalkkareiksi työllistämistuen eli palkkatuen avulla. Näin yhdistyksille ei ole koitunut mahdollisia kuluja toiminnan pyörittämiseen, ja yhdistysten jäsenille on voitu tarjota tarpeellisia palveluja avuksi talon ja tonttien ylläpitoon. Nurmi lisää omakotiyhdistysten toimivan omakotitalkkareiden virallisena työnantajana. Piirijärjestön tuella myös asiaan kuuluvat vastuut ja tapaturmavakuutukset ovat hoituneet sujuvasti yhdistyksille.

– Jos omakotitalkkari tekee asiakkaan luona tahattoman vahingon, meidän vakuutus on tarvittaessa turvana korvaamaan sen.

Omakotitalkkarilta edellytetään monipuolista osaamista

Nurmi on ollut aktiivisesti mukana omakotitalkkaritoiminnan organisoimisissa jo yli 10 vuoden ajan. Hän toteaa talkkaripalveluiden kysynnän olleen vain kasvamaan päin.

– Parhaimmillaan tässä Varsinais-Suomen piirissä on ollut yli 50 omakotitalkkaria töissä. Viime vuonnakin meillä oli kolmisenkymmentä talkkaria.

Asiakkaat ovat arvostaneet talkkaripalveluja, mutta myös omakotitalkkarit itse ovat kokeneet työnsä mieluiseksi. Piirijärjestön edustajana Nurmi on ollut haastattelemassa useita heidän talkkareistaan ja myös vastaillut tehtävästä kiinnostuneiden yhteydenottoihin.

– Työ on hyvin itsenäistä ja vapaata. Vaikka talkkarilla on työnohjaaja, hän ei pyöri selän takana.

Olipa kyseessä sitten hiekoitus tai lumityöt, haravointi tai pensaidenleikkuu tai vaikkapa terassin tervaus, omakotitalkkari pääsee hyödyntämään taitojaan ja kokemustaan muiden hyväksi.

– Henkilöstä riippuen klapeja on hakattu ja kannettu sisälle, Nurmi toteaa. Vaikka kaikilta omakotitalkka-

reilta edellytetään toki jonkinasteista kädentaitoa ja kykyä monenlaisiin tehtäviin, hän huomauttaa osan heistä olevan hyvinkin käteviä käsistään. Varsinaista ammattitaitoa omakotitalkkarin tehtävä ei kuitenkaan vaadi.

- Oli eräskin henkilö, joka osasi korjata ruohonleikkureita, mutta osatyökykyisenä ei voinut olla enää niissä hommissa. Hän pystyi kuitenkin tekemään näitä töitä, mitä meillä oli tarjota.

Tärkeä apu kotona
asumisen helpottamiseen

Nurmi arvioi omakotiasujien kaipaavan talkkariapua eniten esimerkiksi haravointiin, nurmikonleikkukseen ja pensaiden leikkaamiseen. Monet asiakkaista ovatkin tyypillisesti iäkkäitä henkilöitä, joilta kodin tai mökin pihatyöt ei enää onnistuisi aivan omin voimin.

- Asiakkaat ovat pääasiassa sellaisia, että jos talkkaritoimintaa ei olisi, osa heistä olisi aikamoisessa pulassa, Nurmi huomauttaa.

Esimerkiksi jalkavaivainen ei välttämättä pysty enää tekemään kodin puutarhanhoitoa tai nurmikonleikkausta omin voimin. Omakotitalkkari voi puolestaan istuttaa kukatkin asiakkaan puolesta, jos on tarve.

Kotitalkkaripalveluiden avulla voidaan auttaa ihmisiä, jotka pärjäävät muuten kotonaan hyvin, mutta ei-

vät jaksaa tehdä raskaampia kotitöitä, Nurmi summaa. Palvelut ovat siis merkittäviä myös yhteiskunnan tasolla: se, että henkilö pystyy asumaan kotonaan omakotitalkkarin palvelujen tuella, tulee yleisesti ottaen edullisemmaksi kuin tämän siirtyminen laitoshoitoon.

- Autetaan pihahommissa, pestään ikkunoita, käydään kaupassakin, hän mainitsee esimerkkinä.

Aivan kaikkea omakotitalkkarit eivät kuitenkaan voi tehdä:

- Omakotitalkkari tekee sellaisia töitä, joita asukas itsekin tekisi normaali-tilanteissa. Ammattitaitoa vaativia töitä ei tehdä, Nurmi painottaa. Esimerkiksi sähköasennukset, katolle kiipeäminen tai isojen pihapuiden kaato on siis syytä jättää niihin erikoistuneiden ammattilaisten tehtäväksi.

Kotitalkkaripalveluiden
kysyntää riittää

Omakotiliiton Varsinais-Suomen piirissä omakotitalkkaritoimintaa on järjestetty nyt vähän yli 20 vuoden ajan. Nurmi toteaa palvelun olleen pidetty. Liiton paikallisyhdistysten omakotitalkkarit palvelevat kuitenkin vain jäseniä; kyseessä ei ole siis kaupallinen palvelu.

Kentällä riittää silti Nurmen mukaan kysyntää laajemminkin, myös kaupallisille toimijoille. Hänenkin kotikaupungissaan Liedossa kylä-

” Monet asiakkaista
ovatkin tyypillisesti
iäkkäitä henkilöitä, joilta
kodin tai mökin pihatyöt
ei enää onnistuisi aivan
omin voimin.

talkkarina toimii yksityinen yrittäjä.

- Kyllä niitä hänenkin palveluita tarvitaan. Mekin olemme antaneet hänelle töitä, joita meidän talkkarimme ei voi tehdä.

Nurmi arvioi omakotitalkkareita olevan eniten Etelä-Suomessa, etenkin Varsinais-Suomen ja Uudenmaan alueella. Mitä pohjoisemmaksi mennään, sitä vähemmän talkkaripalveluja on ollut tarjolla. Tarvetta palveluille kuitenkin on riittämiin. Hän kertoo ohjeistaneensa viime aikoina myös muiden piiriosastojen pai-

kallisyhdistyksiä eri puolella Suomea talkkaritoiminnan käynnistämisessä.

Keski- ja Pohjois-Suomessa talkkaripalveluita tarjoavat usein yksityisyrittäjät toiminimellä. Myös monet omakotiyhdistykset ovat Nurmen mukaan järjestäneet talkkaripalvelunsa toiminimiyrittäjän avulla. Vaikka se vaikuttaakin palveluiden hinnoitteluun, sillä hintaan on sisällytettävä muun muassa arvonlisävero, monille tärkeintä on, että talon ylläpitoon on ylipäättään mahdollista saada kaivattua apua. ■

Turvallista ja huoletonta asumista

www.silverkodit.fi

Yhteisöllistä senioriasumista parhaimmillaan

Silver Kotien helppokulkuiset asunnot soveltuvat sinulle, joka haluat helppohoitoisen asunnon ja yhteisön tuoman tuen.

SILVERKODIT

Varaa esittely tästä: Sari Saarikoski
sari.saarikoski@silverkodit.fi | Puh: 050 548 6600

Meillä on vapaana yksiö ja kolmio.

Asuntomme sijaitsevat Sepänkylän keskustassa, lähipalvelujen ytimessä.

Teksti: Siru Uusi-Seppälä

Vinkit energiatehokkuuteen ennen lämmityskauden alkua

Energiatehokkuus alkaa kiinnostaa viimeistään siinä vaiheessa, kun omakotitalon omistaja saa lämmityskauden ensimmäisen energialaskun pöydälleen. Jo ikkunoiden ja ovien tiivisteet vaikuttavat paljon talon energiatehokkuuteen, ja sen myötä lämmityskuluihin ja asumismukavuuteen.

Omakotitalon omistajan kannattaa miettiä kotinsa energiatehokkuutta. Energiatehokkuus koostuu kolmesta asiasta: rakenteiden energiatehokkuudesta, teknisistä järjestelmistä ja siitä, miten käyttäjä itse toimii.

Energiatehokkuuden asiantuntija ja **Veli-Matti Virtanen** painottaa, että energian säästäminen on aina tärkeää. Kiinteistönomistajaa motivoivat usein eniten kustannussäästöt: aina kun

säästää energiaa, säästää myös rahaa. Kiinteistönomistajan kannattaa myös varautua yllätyksiin ja ennakoida.

– Energian hinnat ovat pitkässä juoksussa kohonneet ylöspäin, energian hinta oletettavasti kasvaa. Tapahtumat maailmalla voivat muuttaa energian hintaa nopeastikin. Muutama vuosi sitten tuli energiakriisi ja hinta nousi todella nopeasti hyvin korkeaksi. Silloinhan oltiin pulassa laskujen kanssa.

Nyt tilanne on onneksi parempi.

Hintaheilahtelujen vaikutukset ovat pienemmät energiatehokkaammissa kiinteistöissä. Virtanen kannustaa miettimään energiatehokkuutta pitkäjänteisesti ja suunnitelmallisesti. Toinen näkökulma energiatehokkuuteen on ekologisuus.

– Energiatehokkuudella voi pienentää omaa hiilijalanjälkeä ja re-

surssien kulumista maapallolla. Vaikka energia olisi puhtaasti tuotettua, energian säästäminen on ympäristösyiden takia järkevää.

Mieti energiatehokkuutta remontoidessa

Energian säästämiseksi voi tehdä paljon itse. Virtanen kannustaa jo-kaista kodinomistajaa seuraamaan

energian- ja vedenkulutusta.

– Kulutusta kannattaa seurata. Se on kodin omistajan tärkeimpiä toimia. Jos kulutus nousee tai laskee selvästi jostain viasta, joka täytyy etsiä ja paikantaa.

Kiinteistön lämmitystapaa Virtanen pitää merkittävänä. Kiinteistöjen ja veden lämmitys on suomalaisissa rakennuksissa suurin yksittäinen energiasyöppö.

– Tilojen ja käyttöveden lämmitys voidaan tehdä eri tavoilla. Monet omakotitaloista ovat suorasähkölämmitteisiä kiinteistöjä. Nykymittapuulla ne eivät ole lämmöntuotannon kannalta kovin energiatehokkaita.

Myös ilmanvaihdolla on iso merkitys kodin energiatehokkuuteen. Ilmanvaihdon suodattimet kannattaa uusia tai puhdistaa vähintään kaksi kertaa vuodessa, jotta järjestelmä toimii energiatehokkaasti ja sisäilma säilyy hyvänä. Vanhemmissa taloissa saattaa löytyä ilmanvaihtojärjestelmiä, jotka eivät kerää lämpöä talteen.

– Remontoitavat talot siirtyvät usein lämpöä talteen ottavaan ilmanvaihtojärjestelmään.

Valitettavasti ilmanvaihdon remontointi on hieman kalliimpaa jälkikäteen, mutta siitä saadaan merkittävää energiasäästöä pitkällä aikavälillä.

Virtanen kehottaakin miettimään energiatehokkuutta aina, kun taloon tehdään rakenteisiin koskevia remontteja.

– Parhaita hetkiä parantaa energiatehokkuutta ovat ne, kun avataan rakenteita jonkin muun toimenpiteen takia, esimerkiksi tehdään jotain seinille tai katolle. Silloin saa kaikista parhaat hyödyt, kun rakenne joudutaan muutenkin avaamaan.

Rakennukseen sinänsä liittymätön energiatehokkuuden asia on asukkaan tapa käyttää rakennusta. Esimerkiksi sisälämpötilalla on suuri merkitys.

– Kannattaa miettiä, voitaisiinko energiankulutusta pienentää asuintottumuksia muuttamalla. Jos on kaksi vierekkäistä, identtistä kiinteistöä, joista toisen sisälämpötila on 2 astetta toista korkeampi, sillä menee melkein 10 % enemmän energiaa tilan lämmitykseen vuoden aikana, Virtanen havainnollistaa.

Tarkkaile ikkunoiden ja ovien tiivisteitä

Ikkunoiden tiivisteet voivat vuotaessaan kasvaa kokoaan suuremmaksi ongelmaksi luomalla ikävän noidankehän.

– Jos tiivisteet vuotaa, se aiheuttaa vetoa, joka heikentää sisäolosuhteita. Kuvitellaan vaikka, että olohuoneessa sohvan lähellä oleva ikkuna falskaa ja kylmä ilma aiheuttaa vetoa. Silloin saatetaan ajatella, että pitää nostaa lämpöä. Tällöin koko kiinteistön energiankulutusta nostetaan vain sen takia, että tiivisteiden

huono kunto ja veto aiheuttaa haittaa.

Jos huono tiiviste olisi havaittu ja vaihdettu ajoissa, vetoa ei olisi päässyt syntymään eikä energiankulutus kasvanut. Ikkunoiden tiivisteitä voi pitää silmällä vähällä vaivalla esimerkiksi ikkunanpesun yhteydessä.

– Yleensä ihmiset pesivät ikkunat vähintään kerran vuodessa. Sen yhteydessä on hyvä tarkastella tiivisteiden kuntoa ikkunakohtaisesti. Kun ikkunan avaa, voi katsoa tiivistettä ja varmistaa, että se on koostumukseltaan elastinen ja kimmoisa. Jos tiiviste on painunut lyttyyn tai haperoitunut rikki, se tulee vaihtaa, Virtanen kertoo.

Myös ikkunanpuitteiden puosia kannattaa tarkastella. Jos maali hilseilee tai pinta lahoilee, se yleensä kertoo ilmavuodoista. Tärkeintä on tiivisteiden tunnustelu ja silmämääräinen tarkistaminen. Ovien tiivisteitä koskevat samat peruseriaatteen kuin ikkunoita: kunto tarkastetaan silmämääräisesti aika ajoin, ja tiiviste uusitaan ja vaihdetaan tarvittaessa.

– Erona on se, että ovia käytetään päivittäin ja moneen otteeseen. Tarkastusväli voi siis olla tiheämpi jatkuvan käytön takia.

Ikkunoiden tiiviyyttä voi tarkastella myös erilaisilla testeillä. Yksi testi on laittaa paperi puoliksi ikkunan ja karmin väliin ja sulkea ikkuna. Paperia ei pitäisi saada vedettyä helposti ikkunan läpi. Jos näin käy, tiiviste ei toimi kunnolla. Tällöin kannattaa tarkistaa, onko tiiviste tarpeeksi iso.

Tiivistäminen ei ole kohtuuton urakka

Tiivisteiden vaihtaminen on sen verran helppo toimenpide, että sen voi tehdä kokonaan itse. Vaihtoon kannattaa varata riittävästi aikaa ja kärsivällisyyttä etenkin, jos sitä tekee ensimmäistä kertaa. Kohtuuton urakka ei kuitenkaan ole luvassa. Virtanen arvioi, että omakotitalon ikkunoiden tiivisteet saa vaihdettua päivässä. Vaihto kannattaa ajoittaa lämpimämpään vuodenaikaan:

– Jos homma ei mene kerralla nappiin, niin sitten ei kärsitä haittavaikutuksista. Itseliimautuva tiiviste, jota useimmat käyttävät, vaatii myös lämpimän pinnan, jotta liima tarttuu. Muita tapoja tiivisteiden kiinnittämiseen voi tehdä myös kylmempään aikaan, mutta ikkunoita ei yleensä viitsi pitää tiivistämisen ajan auki talvella, Virtanen huomauttaa.

Tiivisteissä löytyy mistä valita. Niitä valmistetaan erilaisista materiaaleista, lisäksi on olemassa erikokoisia ja -muotoisia tiivisteitä. Valinta tehdään ikkuna- ja ovikohtaisesti. Virtasella on kuitenkin tiivisteiden valintaan yksinkertainen vinkki:

– Jos vanha tiiviste on toiminut oikein ja olet tyytyväinen, valitse samanmuotoinen ja -paksuinen. Tarvittaessa voi leikata saksilla pienen palan mukaan rautakauppaan. »

Ovi- ja ikkunahuolto
KOIVISTO Oy

Laatua vuodesta 1989

Uudisrakentaminen Korjaus- ja muutostyöt Maalaustyöt

luotettava
kumppani

Kysy
tarjous!

040 507 5864

Ovi- ja ikkunahuolto
KOIVISTO Oy

info@ovijaikkunahuoltokoivisto.fi

www.ovijaikkunahuoltokoivisto.fi

HUNTON

Luonnosta. Luonnolle.

puukuitueriste

kattoon, seiniin ja lattiaan

*Suomen suosituin, aito puukuituinen eriste,
levyeristeenä ja puhallusvillana*

- ERINOMAINEN LÄMMÖNVARASTOINTIKYKY
- PARAS KAIKISSA LÄMPÖTILOISSA
- KESTÄVYYS
- YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLISYYS

Hunton -jälleenmyyjäsi Pohjanmaalla.

Pohjanmaan Eristepalvelu

Pohjanmaan Kuituteollisuus Oy

Pasi Mäki 040 5091 942, Kristian Mäki 0400 861 139
eristepalvelu@gmail.com • Ammattimiehentie 1, 61410 Ylistaro as.

APUA SISÄILMAONGELMIIN

- Ilmanvaihtoasennukset myös vanhat asunnot
- Kanavien puhdistukset, säädöt ja pöytäkirjat
- Koneiden vaihdot - korjaukset
- Vallox:n valtuuttama asennusliike
- Hyvä varasto suodattimia ja liesikupuja
- Vallox matalaenergiakoneet varastossa
- Myös uutuus Aito Koti-Lämpö

Työstä saa 50 % kotitalousvähennyksen

ILMASTOINTI JA PELTI Lehtiö OY Osaamista jo 50 v. Kun kokemus ratkaisee
Puh. 0400 954 655
Puh. 0400 565 940

Jos ikkunasta löytyy urat tiivisteitä varten, tulee valita uratiiviste. Tämä on Virtasen mukaan hyvä muistaa, mutta muutoin voi aina noudattaa aiemmin toiminutta tiivistettä. Tiivisteiden paksuuden varmistamiseen on kätevä testi.

– Ikkunan ja karmin väliin voi laittaa palan sinitarraa. Kun sulkee ikkunan ja aukaisee, sinitarra on sen välin paksuinen, joka ikkunasta pitää tiivistää.

Netissä on paljon ohjeita tiivistämiseen niin kuvina kuin videoina. Valmistajan ohjeet kannattaa kuitenkin aina lukea ensin läpi. Valmistajan ohjeissa voi olla kyseisen tiivisteiden kannalta olennaisia tietoja. Kun valmistajan ohjeita noudattaa, tiivistäminen todennäköisesti onnistuu.

Tiivisteiden vaihtoa ei tarvitse arkailla

Kokemattomalla tekijällä vaihtaminen saattaa vaatia aluksi harjoittelua. Ongelmia voi tuottaa esimerkiksi tiivisteiden saaminen oikealle kohdalle. Tiivisteiden ei tulisi liikkua aina, kun ikkunaa avataan tai suljetaan. Väärään kohtaan laitettu tiiviste voi kulua oikein asennettua nopeammin.

– Tiivisteiden pitäisi vain mennä lyttyyn, kun ikkuna suljetaan. Jos tiiviste ei ole oikeassa kohdassa ja siihen kohdistuu sivuttaisliikettä, se saa tiivisteiden irtomaan tai repsoittamaan. Tällöinkään oikean kokoisen

tiivisteiden ei pitäisi päästää ilmaa aianakaan heti läpi, mutta pinta lähtee irtomaan seinästä, ja tiiviste alkaa kulumaan.

Myös tiivistekohdan huolellinen puhdistaminen on Virtasen mukaan tärkeää.

– Jos on jäänyt vanhan tiivisteiden roippeita tai likaa siihen pinnalle, tiiviste ei pysy niin hyvin. Eli ensin poistetaan vanha tiiviste, roskat ja liimanjämät vanhasta tiivisteestä. Sitten pinta puhdistetaan, annetaan kuivua ja uusi asennetaan puhtaalle pinnalle.

Jos jokin menee pieleen, kannattaa asentaa kokonaan uusi tiivisteidenpätäk. Jos yksi ikkunan kantti ei mene kohdalleen, kaikkia sivuja ei kuitenkaan tarvitse vaihtaa. Tiivistenauhaa myydään onneksi jopa kymmenien metrien mitoissa.

– Jos pätäkiä menee hukkaan harjoittelussa, tiivistettä riittää kyllä epäonnistuneidenkin yritysten varalta, Virtanen toteaa.

Tiivisteiden vaihtoa ei kannatakaan liikaa arkailla, eikä niiden asentaminen vaadi ammattilaisen tilaamista.

– Mikään ei toki estä soittamasta jonkinlaista apua paikalle, jos on epävarma taidoistaan. Mutta pääosin tiivisteiden vaihtaminen on sellainen homma, että sen pystyy kuka tahansa itse tekemään. Kannustankin, että ei muuta kuin alkaa tekemään. Siinä joko onnistuu tai vähintäänkin oppii tekemään sen paremmin, Virtanen kannustaa. ■

Joko olet tutustunut?

www.omakotilehdet.fi

Ekologista lämpöä kotimaasta ja sen ilmasta

Jäspin ilma-vesi- tai maalämpöpumppu on energiatehokas ja ekologinen valinta kotisi lämmönlähteeksi. Tutustu luotettaviin kotimaisiin lämmitysratkaisuihin: jaspi.fi

Jäspi Tehowatti
Air Split

Teksti: Elina Salmi

Keittiö toimivaksi ja kauniiksi

Kulahtaneen keittiön ilmettä voi muuttaa aika pienin keinoin, mutta joskus syntyy halu laittaa kaikki uusiksi. Silloin yleensä tarvitaan ammattimiehiä ja joskus myös rakennuslupa.

Keittiöremonttiin ryhtymisen ja sen lopullisen toteutumisen välillä voi kulua joskus pitkäkin aika. Hyvä niin, sillä vähänkin isompaan remonttiin saa kulumaan reippaasti aikaa ja rahaa – siksi asiat on mietittävä ja suunniteltava huolella.

Onko keittiössä toiminnot oikeilla paikoilla vai pitääkö liikkumista eri pisteiden välillä jotenkin sujuvoittaa? Onko pistorasioita tarpeeksi? Entä säilytystilaa ja laskutasoja? Onko oikeissa paikoissa valoa tarpeeksi vai joutuuko kokatessa tihrustelemaan liian heikossa valaistuksessa?

Alkajaisiksi voi hakea ideoita ja inspiraatiota netistä, lehdistä, keittiömyymälöistä tai vaikka asuntomesuilta. Kun omat mieltymykset alkavat hahmottua, on aika laatia budjetti

ja sovittaa keräämistään ideoista siihen ne, joihin omat varat riittävät. On hyvä muistaa, että harvoin budjetti toteutuu sellaisenaan – pelivaraa on siis hyvä olla.

Jos on aikeissa tehdä muutakin kuin vain vaihtaa kaapinove, tiskialtaan ja ehkä hanat, voi vastaan tulla keskeisten elementtien, kuten vaikkapa vesipisteen ja viemärin tai lieden siirto toiseen paikkaan. Silloin remontti siirtyy toiseen kokoluokkaan.

Vaikka olisi aikeissa tehdä ison osan töistä itse, kannattaa isompaan remonttiin palkata hyvä suunnittelija. Hän on tärkeä apu, koska osaa ammattilaisena tehdä ehdotuksia, joilla keittiöstä saa toimivan, hoitaa lupasasiat ja varmistaa urakoitsijan pystyvyyden ja pätevyyden. Hyvän suunnittelijan lisäksi kannattaa satsata laadukkaisiin materiaaleihin.

Vesipisteen siirto saattaa vaatia rakentamisluvan

– Putkityöt keittiössä tarkoittavat yleensä viemäriä ja vesijohtoa. Jos niitä halutaan siirtää, saattaa toimenpide vaatia rakentamisluvan, muistuttaa erikoisasiantuntija **Juha-Ville Mäkinen** LVI-Tekniset Urakoitsijat ry:stä.

– Jos muutokset ovat niin laajoja, että järjestelmää rakennetaan kokonaan tai isolta osalta uusiksi, voi lupa olla tarpeen. Jos taas työ on niin pieni, että sen voi ajatella olevan enemmänkin huoltoa, niin lupaa ei yleensä tarvita. Käytäntö vaihtelee kunnittain ja helpommalla pääsee, kun ky-

säisee asiaa oman kuntansa rakennusvalvonnasta.

Vesipisteiden tai viemäreiden paikkoja muutettaessa on otettava huomioon joitakin luonnonlakeja. Suomessa on käytössä viettoviemärijärjestelmä ja se tarkoittaa käytännössä sitä, että viemäriputkessa pitää olla kaatoa riittävästi ja maan vetovoiman pitää pystyä vetämään jätevesi putkessa eteenpäin. Viemäriputkessa ei siis voi olla ylös tai alas meneviä mutkia tai vaikka kynnysten ylityksiä. Sen on pakko olla suora ja tasainen putki. Lisäksi se pitäisi saada siististi katseilta piiloon.

– Jos vesipisteen paikka halutaan vaihtaa, niin mahdollistahan se toki on. Silloin viemäriputken voi joutua viemään lattia läpi alakertaan tai »

Freepik

Keittiötrendeissä nyt luonnon sävyjä ja älykkäitä mekanismeja

Jokainen tietysti sisustaa keittiönsä itsensä näköiseksi. Jos haluaa seurata trendejä, niin tämän hetken keittiösävyt yhdistyvät hienosti kaikenlaisiin sisustustyyliihin ja erilaisiin väriyhdistelmiin.

Murretut, maanläheiset sävyt ovat ajattomia ja tuovat rauhaa tilaan. Ne sopivat monenlaisiin sisustustyyliihin ja toimivat hyvin yhdessä niin lämpimien kuin viileidenkin värisävyjen kanssa. Mahdollisuudet erilaisiin väriyhdistelmiin ovat siis lähes rajattomat.

Murrettuja sävyjä ovat muun muassa savunharmaa, oliivin- tai metsänvihreä, terrakotta ja pehmeät hiekan sävyt ja niitä voi käyttää niin seinissä, kaappien ovissa kuin välitilan laatoissakin. Ne luovat rauhoittavan ja luonnonläheisen tunnelman, joka saa kaikki viihtymään keittiössä. Esimerkiksi pehmeänharmaa kaapisto yhdistettynä tummiin puutasoihin tai kivisiin tasoihin ja messinkisiin yksityiskohtiin luo tyylikkään ilmeen.

Verhoilla, valaisimilla tai välitilan laatoilla voi sitten tuoda halutessaan mukaan pirtsakoita sävyjä. Rubiinipunainen valaisin pöydän päällä, eloisa jalokivisävy kuten smaragdinvihreä välitilan laatoissa tai 70-80-lukujen rohkeista kuvi-

oista ja väreistä ilmeensä saaneet verhot tuovat kontrastia. Kiiltävät pinnat ovat väistyneet mattapintojen tieltä. Nekin luovat pehmeämmän ja mukavamman valaistuksen keittiöön, koska mattapinta ei heijasta valoa niin terävästi kuin kiiltävä. Lisäksi mattapinta on helppohoitoisempi, koska siinä ei näy sormenjäljet.

Nyt pinnalla ovat yleisemminkin kestävä kehitys ja kaipaus luontoon. Kierrätettyjen elementtien käyttö ja kalusteiden uusiokäyttö ovat tärkeitä kestävä kehityksen kannalta. Myös älyvalaistus ja vettä säästävät hanat ovat energiapiihejä. Sisustuksessa suositaan luonnonmateriaaleja, kuten puuta, bambua, kiveä ja rottinkia, käytetään paljon viherkasveja ja suositaan pehmeitä muotoja.

Älykkäät mekanismit tekevät keittiöstä toimivamman ja helpomman käyttää. Pehmeästi sulkeutuvat laatikot, ulosvedettävät hyllyt ja muut käytännölliset ratkaisut helpottavat arkea ja lisäävät keittiön käyttömukavuutta.

Lähde: rakentaja.fi

Luontoa kunnioittava keittiö

Ekologisinta keittiössä on sen pitkä ikä – ja kestävä laatu on parasta vastinetta rahalle. Kaikissa keittiön elinkaaren vaiheissa pohdimme innovatiivisia tapoja hyödyntää raaka-aineita – päästöt minimoiden. Kyseenalaistamme ja testaamme keittiön eri osien kestävyyttä, jotta sinun ei tarvitsisi harmitella lommoja, kupruja, naarmuja tai haalistumista vuosienkaan kovan käytön jälkeen. Keittiömme on suunniteltu niin, että se kestää kovaa käyttöä ja on edelleen kierrätettävissä elinkaarensa päässä.

noblessa.fi/ajanvaraus

noblessa
Laatukeittiöt Saksasta
noblessa.fi

Noblessa Vaasa
Tiilitehtaankatu 47, 65100 Vaasa
0400 695 303
ma-pe 10-17

Carolina

KEITTIÖ

Avoinna arkisin
Kortesjärvellä 8-16
Lapuaalla 9-17

Ratkaisut kodin kaikkiin tiloihin

Valmistamme aina yksilölliset

- keittiöt ja kodinhoitotilat
- eteiset ja WC-tilat
- komerot ja vaatehuoneet
- ovien ja tasojen vaihdot

suunnittelusta asennukseen.

010 348 3220
myynti@carolinakeittio.fi

www.carolinakeittio.fi
Jääkärintie 22, Kortesjärvi
Asemakatu 2, Lapua

BOTNIA
SÄHKÖ

P. 0500 860 101

**Sähkötyöt
yli 30 vuoden
kokemuksella**

- › Kodit
- › Kiinteistöt
- › Teollisuus

KYLPYHUONEREMONTIT

25 VUODEN KOKEMUKSELLA

**Keittiö ja huoneistoremontit. Kauttamme myös
asbestikartoitus ja purku, putki- ja sähkötyöt.**

Tmi Pasi Poola 0500 567 357

**AVEO BYGG
RAKENNUS**

**KAIKKI SUUNNITTELUSTA RAKENTAMISEEN
SAMAN KATON ALTA**

Täyden palvelun rakennus-, remointi- sekä
sisustussuunnittelupalvelut niin yksityisiin kuin
julkisiin tiloihin

**VARAA MAKSUTON RAKENNUS JA
SISUSTUSSUUNNITTELUKARTOITUS!**

P. 050 5915375
MAIL: andreas.bergvik@aveobr.fi
www.aveobr.fi

kellariin ja rakentamaan putkea siltä osin uutena. Vesijohtojen siirtely on helpompaa, koska vesi kulkee niissä paineen avulla sekä ylös- että alas-päin. Koska vesijohdot ovat viemäreitä pienempiä, on niiden koteloitakin yksinkertaisempaa.

**Muista huolehtia
astianpesukoneen
vuotosuojauksesta**

Vesipisteen ulkonäkö muuttuu kertaheittolla, kun vaihtaa tiskialtaan ja hanan. Niiden vaihtamiseen ei tarvita välttämättä ammattimiestä, vaan työn saa tehdä itse. Silloin pitää tietysti ymmärtää se tosiasia, että jos ongelmia tai vuotoja ilmenee, löytyy vahingon aiheuttaja ves-san peilistä.

Astianpesukoneenkin voi asentaa halutessaan itse. Silloin on muistettava huolehtia, että koneen vuoto-suojaus ja vuodon havaitsemiseen liittyvät seikat on tehty ympäristö-ministeriön asetusten mukaisesti. Asetus sanoo selkeästi, että koneen paikka on rakennettava niin, että vuoto ilmenee heti ja että se voidaan havaita.

– Vuotokaukalo tai vastaava ratkaisu koneen alla tuo vuotoveden koneen eteen, jolloin se havaitaan heti ja on helppo hoitaa pois kuivaamalla pintakosteus eikä vahingosta synny silloin pidempiaikaisia seuraamuk-sia. Ilman vuotosuojausta pieneh-köstä vuodosta ja löysästä liitokses-ta saattaa tihkua vettä koneen taakse ja alle pitkäänkin. Silloin on vaara, että rakenteisiin alkaa kehittyä ter-veydelle haitallista kasvustoa. Asti-anpesukonetta ei myöskään saa jät-tää päälle valvomatta ja hana pitää muistaa sulkea aina heti, kun kone lopettaa ohjelman.

**Vakuutus ei korvaa
laittomista sähkötoista
aiheutuvia vahinkoja**

Vaikka ison osan keittiöremontista voi halutessaan tehdä itse, niin sähkötyöt ovat selkeä poikkeus. Niitä saa tehdä ainoastaan sellainen henkilö, jolla on asiaankuuluva pätevyys ja tarvittavat luvat. Jos johtoja kytkee henkilö, jol-la ei ole siihen lupaa, voi asennuksis-ta aiheutua pahimmassa tapaukses-sa tulipalo tai joltakulta perheenjäse-neltä tai vieraalta lähteä henki. Myös-kään vakuutus ei korvaa laittomista sähkötoista aiheutuneita vahinkoja.

Asiansa osaavan sähkömiehen li-säksi onnistuneen remontin avain on hyvä sähkösuunnittelija. Hän osaa antaa kullannarvoisia vinkkejä esi-merkiksi pistorasioiden sijoittelus-ta ja valaistuksesta ja tekee toteutus-suunnittelun niin, että johdot saa-daan häivytettyä siististi rakenteisiin.

Keittiön sähkötoista ehkä suuritöi-sin on lieden siirto toiselle seinustal-le, koska nykyaikainen, täysikokoi-nen sähköliesi tarvitsee toimiakseen kolmivaihevirtaa. Muuten keittiön sähkötyöt ovat kevyempiä ja liitty-vät ennen kaikkea pistorasioihin ja valaistukseen. Aniharvoin keittiössä sähkönkulutus remontin yhteydessä kasvaa niin, että pääkeskuksen ko-koa pitää kasvattaa.

Kaikessa remontoinnissa on aina turvallisinta toimia yrityksen kanssa – niin myös sähkö- ja putkiasioissa. Kun kuluttajan vastinparina on yri-tys, selustan turvaa kuluttajansuoja-laki ja yrityksellä on vastuu tehdyis-tä töistä ja mahdollisista virheistä tai vahingoista. Jos taas työt tekee yksi-tyshenkilönä sinänsä ehkä hyvinkin pätevä naapurin mies, jää vastuu it-selle, sillä laki ei suojaa kahden ku-luttajan välistä kauppaa. ■

Teksti: Elina Salmi

Auto kuntoon ennen talvikelejä

Joka syksy saamme lukea, miten talvi yllätti autoilijan. Jotta näin ei kävisi, auto on syytä laittaa iskuun hyvissä ajoin ennen kylmää vuodenaikaa. Tärkeää on myös kääntää oma ajo- ja ajattelutapansa talviasentoon.

Talviautoilu on taitolaji. Siihen liittyy paljon muutakin kuin vain renkaiden vaihto.

- On aina parempi hoitaa niin autoon kuin muutenkin talviautoiluun liittyvät asiat kuntoon hyvissä ajoin, itselle sopivana ajankohtana. Näin niitä ei tarvitse tehdä pakon sanelemana, kiireisenä arkiaamuna, muistuttaa Autoliiton koulutuspäällikkö **Teppo Vesalainen**.
- Yksi tärkeimmistä on auton säännöllinen huolto. Säännöllisesti huolto-ohjelman mukaan huollettu auto on toimintavarma ja turvallinen. On hyvä olla itsekin perillä siitä, mitä huoltotoimenpiteitä auto kulloinkin tarvitsee.

Jos huolto on talven lähestyessä ajan-kohtainen, niin se kannattaa tietysti hoitaa alta pois.

Huoltojen välissäkin on syytä kurkistaa aina välillä konepellin alle ja tarkastaa öljyn ja jäähdytinnesteen määrä. Mikäli lisäystarvetta on, kannattaa lisätä täsmälleen samoja aineita, joita järjestelmissä jo on. Jäähdytinnesteen osalta on tärkeää huolehtia siitä, että nesteen pakkaskestävyys säilyy riittävänä.

Samalla kannattaa vilkaista jarrunesteen määrä. Aniharvoin sitä joutuu itse lisäämään, mutta jos pinta alkaa laskea, on se usein merkki siitä, että jarruissa ei ole kaikki kunnossa. Lasinpesu- ➤

**RENKAAT UUDET
JA KÄYTETYT**

HINTA ALK. 10€ / KPL + TYÖT

Haka B-OSAT oy

0500 746 392 Vähäkyrö

Unsplash

AUTOMAA
KATSASTUS

KATSASTUS
NETTIAJANVARAUKSELLA:

75 € sis. päästö-
mittaukset

Henkilöautot ja (n2) kevyet kuorma-autot 5 000 kg asti

www.automaa.fi/katsastus-vaasa

KIVIHAANTIE 4, 65300 VAASA
Puh. 020 780 7270

Tykkää
meistä
FACEBOOKISSA!

facebook.com/omakotilehti

**RENGAS
CENTER**

www.klytz.fi

**PAIKALLINEN
RENGAS-
LIIKKEESI**

**KAUSI-
SÄILYTYS**

48€/KAUSI

**ALLEVAIHTO
(SIS. PESU) 48€**

Palvelemme ark. 8-17, la 10-13

OY K. LYTZ AB Myllärinkatu 19
p. 3170961

nesteen eli kotoisammin pissapojan säiliö löytyy myös pääsääntöisesti sieltä konepellin alta ja sitä joutuu erityisesti kurakeleillä täyttämään alvariinsa. Lasinpesuneste kannattaakin vaihtaa hyvissä ajoin riittävän tymäkäksi. Mikään ei tietenkään estä käyttämästä -35 asteessa sulana pysyvää nestettä vaikka vuoden ympäri.

Talvirenkaisiin enemmän urasyvyyttä ja ilmaa

– Hyvissä ajoin ennen alle laittoa on syytä tarkastaa talvirenkaiden kunto. Jos näyttää siltä, että ne joutuu uusimaan, ehtii kilpailuttaa ja hankkia uudet ennen sesongin alkua. Kilpailuttamalla voi säästää reippaasti rahaa, tietää Vesalainen.

Kilpailuttamisen voi vaivatta hoitaa niin, että lähettää samansisältöisen sähköpostin muutamalle rengaskauppiaille ja valitsee niistä haluamansa.

Lain mukaan talvirenkaan urasyvyyden pitää olla vähintään kolme millimetriä, että sillä saa ajaa. Turvasuosituksena on kuitenkin vähintään viisi millimetriä. Urasyvyyttä mitaillessa on samalla hyvä katsoa, onko rengas kulunut tasaisesti vai esimerkiksi toisesta reunasta enemmän. Mikäli kuluminen on epätasaista, ovat auton pyöränkulmat pielessä ja se taas kielii siitä, että autossa voi olla jokin nivel tai pusla väljä. Tällöin pitää kulunut tai rikkiäinen osa vaihtaa ja sen jälkeen säätää pyöränkulmat kohdalleen ja hankkia uudet renkaat. Kun on liik-

keellä ajoissa, ehtii nekin hoitamaan kuntoon ennen talvea.

Jos käyttää nastarenkaita, pitää tarkastaa, että kaikki nastat ovat tallella ja kunnolla kiinni. Myös renkaan ikä on turvallisuustekijä ja suositus on, että renkaita käytetään enintään kuusi ajokautta tai kymmenen vuotta valmistusajankohdasta – kumpi tulee ensin vastaan. Renkaan kyljessä, DOT-merkinnän lopussa, ovaalin sisällä oleva nelinumeroinen sarja kertoo valmistusviikon ja -vuoden. Esimerkiksi numerosarja 1621 kertoo, että rengas on tehty viikolla 16 vuonna 2021.

– Renkaiden vaihdon jälkeen pitää aina tarkistaa rengaspaineet. Suositelen, että talviaikaan renkaassa pidetään ilmaa 0,2 baria valmistajan suositusta enemmän, koska lämpötilan laskiessa 10 astetta, myös rengaspaine putoaa 0,1 baria.

Valot, vilkut, lukot ja avaimen paristot

Valojen ja vilkkujen toiminta pitäisi tarkistaa viikoittain, mutta tietysti asia korostuu, kun pimeä vuodenaika lähestyy. Autossa onkin hyvä pitää mukana varapolttimoita kaiken varalta. Myös pyyhkijän sulat on vaihdettava, jos ne jättävät kalvoa tai raitoja.

Auton lukkopesät Vesalainen suosittelee voitelemaan lukko- tai aseöljyllä. Samaa tavaraa kannattaa ruis-kauttaa myös lukittavan bensatankin ja mahdollisen suksiboxin lukkoihin.

– Niissäkin autoissa, joissa oven

lukkopesä ei ole näkyvissä, se löytyy yleensä jonkin peitelevyn alta hätätilanteita varten. Sekin kannattaa ottaa esiin ja voidella.

Useimmissa uudehkoissa autoissa on kauko-ohjainavain, joka mahdollistaa ovien avaamisen autosta riippuen nappia painamalla tai kahvaan tarttumalla. Avaimen paristot kannattaa vaihtaa säännöllisesti, esimerkiksi aina renkaiden vaihdon yhteydessä. Siten tulee varmistettua, että avain toimii mahdollisimman hyvin ympäri vuoden.

Varsinkin talvella avain helposti kylmettyy takin taskussa, jolloin hyväkään paristo ei välttämättä kykene luovuttamaan virtaa riittävästi ovien avaamiseksi. Tällaista tilannetta varten on syytä perehtyä myös auton hätäavaus- ja -käynnistysjärjestelmiin, jotta ei jää auton ulkopuolelle ulkoilupäivän päätteeksi.

Maskipeiton asennus ja vahaa pintaan

– Jos autossa saa käyttää maskipeittoa, käyttäisin sitä ehdottomasti. Uusissa autoissa on kuitenkin paljon selaista tunnustin-, tutka- ja anturiteknikkaa, jota ei saa peittää, joten ei kannata askarrella mitään omatekoisia viritelmiä pahvista, vaan käyttää autonvalmistajan suosittelemaa mallikohtaista peittoa.

– Maskipeiton hyötyjä on muun muassa se, että moottori lämpiää nopeammin ja jäähtyy hitaammin. Peitto myös suojaa jäähdyntä kiveniskemiltä ja estää monenlaisia jäätymisongelmia kokonaisvaltaisesti, kun ajoviima ei pääse moottoritilaan. Maskipeiton ansiosta moottoritila säilyy myös puhtaampana.

Maskipeiton käyttöaika on usein sama kuin talvirenkaiden käyttöaika. On tietysti hyvä käyttää tervettä maalaisjärkeä: jos talvella tulee pidempi lämpöjakso, saattaa maskipeitto olla järkevää ottaa tilapäisesti pois.

Auton maalipinta on hyvä suojata vahaamalla auto kevään syksyin. Vahatusta pinnasta kura ja suolariskeet irtoavat helpommin. Muita talvelta varjeltavia ovat esimerkiksi automaattisesti kääntyvät peilit. Mekanismi voi rikkoutua, jos peili on jäätynyt. Toiminto siis kannattaa kytkeä pois päältä talven ajaksi.

Auton esilämmitys – on se sitten niin sanottu lohkolämmitin tai polttoainetoiminen lisälämmitin – kannattaa ottaa käyttöön kun lämpötila laskee lähelle nollaa. Useimmissa sähköautoissa on jo valmiiksi monipuoliset esilämmitysmahdollisuudet.

Sisätilojen esilämmityksen ansiosta ikkunat ovat usein valmiiksi sulat ja auto odottaa kuljettajaa muutenkin mukavan lämpöisenä. Asenna siis sisätilanlämmitin ajoissa takaisin telineeseensä ja etsi lämmitysjohto.

Vaihda laiska akku ajoissa

12 voltin akku on keskeinen kapine sujuvan talviautoilun kannalta niin polttomoottori- kuin sähköautoissakin. Akkuongelmat ovat Vesalaisen mukaan suurimpia työllistäjiä myös

Autoliiton tiepalvelussa.

– Keskivertoakun käyttöikä on noin viisi vuotta. Jos syksyllä kelien viilettessä tuntuu siltä, että akku pyörittää starttia laiskanlaisesti, kannattaa akku silloin vaihtaa. Ja taas mieluummin ajoissa, itselle sopivana ajankohdana, eikä pakon sanelemana, jonain kiireisenä arkiaamuna, kun pitäisi päästä liikkeelle.

– Myös autonkäyttötapa vaikuttaa akun kuntoon. Jos ajetaan pakkasleillä koko ajan vain lyhyttä matkaa kotoa töihin ja takaisin, ei kylmä akku ehdi latautua tarpeeksi ja sen varaus pikku hiljaa laskee. Markkinoilla on jälkikäteen asennettavia, melko edullisia akkulämmittimiä. Osa näistä on verkkovirtakäyttöisiä ja osa taas menee päälle, kun auto käynnistetään tai akkua ladataan ulkopuolisella laturilla. Akkulämmitin lämmittää akun, jolloin se pystyy ottamaan vastaan latausvirran paremmin.

Lämpimät vaatteet lyhyillekin kauppareissuille

Kylmän kelin aikaan liikkeelle lähdettäessä pitää huolehtia, että kaikilla on riittävän lämpimät vaatteet mukana. Moni ajattelee, ettei tarvitse toppatakkia, kun lähtee käväisemään kaupassa, mutta koskaan ei voi tietää, mitä sattuu. Jos auto tekee tenän ja alkaa jäähtyä, muuttuu olo nopeasti kurjaksi liian kevyessä varustuksessa.

On myös liuta tavaroita, jotka pitäisi löytää talviautosta. Sellaisia ovat esimerkiksi lumiharja, jääskrapa ja autokäyttöön sopivankokoinen lumilapio. Tarpeellisia ovat myös ensiapulauku, tasku- tai otsalamppu uusien paristoin ja heijastinliivit jokaiselle.

Niitä ei kannata laittaa auton tavaratilaan alimmaiseksi, vaan mieluummin esimerkiksi sivulokeroihin, joista ne löytyvät hätätilanteessa nopeasti. Heijastinliivit mahtuvat vävatta ovitaskuihin. Ne kannattaa pukea päälle jo autossa sisällä, jos tulee tarve poistua autosta.

Puhelimeen kannattaa ladata tiepalvelusovellus tai vähintäänkin laittaa yhteystietoihin tiepalvelun numero. Niiden turvin avun saa tarvittaessa nopeasti.

Viimeisenä vaan ei vähäisimpänä tehtävänä on kääntää kuljettajan pää talviasetuksille. Liukkaat kelit vaativat totuttua alhaisempaa nopeutta ja riittävää ennakointiaikaa.

– Tuttuunkaan mutkaan ei liukkaalla kelillä parane tulla kesävauhdilla, ettei käy pahasti. Kelin mukaisen tilannenopeuden lisäksi talviajon turvallisuutta lisää kunnollinen turvaväli. Edellä ajavaan pitäisi olla väliä vähintään neljä sekuntia.

Turvavälin voi tarkistaa yksinkertaisella tempulla. Kun edellä ajava ohittaa jonkin kiintopisteen – kuten liikennemerkkin, tolpan tai edessä olevan sillan varjon – alkaa laskea rauhallisesti neljään. Vasta sen jälkeen saisi olla itse saman kiintopisteen kohdalla.

– Riittävä turvaväli antaa mahdollisuuden ajaa omilla – ei edellä ajavan – ehdoilla. Silloin jää paljon enemmän aikaa havainnoida, arvioida, ajatella ja toimia. ■

KOLUMNI

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja on Euroopan parlamentin jäsen.

Mielensäpahoittajia ja sokerinlainaajia

Naapureissa on aina riittänyt aihetta huumorille. Teppo Tulppu, Ned Flanders, Mielensäpahoittaja – aineksia riittää moneen arkkityyppiin. Naapuruussuhdetta on vaikea päästä pakoon. Ei siis ihme, että naapurien käytös herättää helposti tunteita, oli se sitten huvitusta tai suuttumusta. Vaikka naapuri on läheinen, häntä harvoin pääsee itse valitsemaan.

Mihin naapuria sitten oikein tarvitaan, muuhun kuin sarjakuviin ja sketseihin? Luvan kysymiseen ainakin: Tietyt rakennustyöt omalla tontilla edellyttävät naapurin kuulemista. Puista ja pensaista tonttien rajalla olisi hyvä sopia naapureiden välillä. Jos lähellä tontin rajaa sijaitsee rakennus naapurin puolella, se tulisi ottaa huomioon esimerkiksi grillikatosta rakentaessa paloturvallisuuden kannalta. Grillien savut tai vaikkapa paljasta tyhjennettävät vedet pitäisi ratkaista niin, etteivät ne kulkeudu naapurin tontille.

Kun vierekkäin eletään, riidoilta ei välttämättä voi täysin välttyä. Tämä näkyy viranomaispuolellakin: Naapurin tien käyttäminen ja erilaiset rakennelmat tontilla ovat yleisiä rikosilmoitusten syitä. Kovat äänet aikaisin aamulla tai myöhään illalla jakavat mielihopeita, ja ylipäättään naapuruudessa törmäävät erilaiset tavat elää. Olisikin tärkeää pystyä ensisijaisesti keskustelemaan kasvotusten keskenään yhteisistä asioista. Kun naapurin toiminta ärsyttää, hyvät kommunikointitaidot ovat kullannarvoiset, niin kuin missä tahansa muussakin ihmissuhteessa. Vaatimuslistan sijaan naapuria olisi hyvä lähestyä valmiina kertomaan omasta kokemuksestaan ja kuulemaan toisen näkökulma.

Vaikka joskus on syytä ottaa poliisi mukaan, suurimmassa

osassa naapureiden välisiä riitoja ei ole kyse rikoksesta tai edes rikkomuksesta. Jos riita ei lienny, on mahdollisuus kääntyä naapuruussovittelun puoleen. Sovittelua tarjoaa esimerkiksi Naapuruussovittelun keskus. Sovittelun keskeisiin periaatteisiin kuuluvat dialogisuus, sovittelijan puolueettomuus ja keskustelun luottamuksellisuus. Oikeassa oleminen tai sen todistaminen on harvoin hedelmällinen tavoite riidassa, ei myöskään naapuruusriidassa. Sen sijaan jo huolensa kanssa kuulluksi tuleminen voi auttaa kohti sopuisaa yhteiseloa.

Naapuruutta voi lähestyä myös hyvän lähimmäisyyden näkökulmasta. Mitä se on tässä ajassa? Se voi olla tyypillistä sokerin lainaamista naapurille lähikaupan ollessa kaukana tai kiinni. Se voi olla turvallisena aikuisena toimimista, kun päivän jälkeen naapurin koululainen tulee yksin kotiin, ja avain onkin unohtunut repusta. Se voi olla lumitöissä auttamista tai kukkapenkin kastelua lomamatkan aikana. Se voi myös olla yes in my backyard -asennetta, kun uutta kehitysvammaisten palvelukeskusta kaavoitetaan kunnassa.

Yhteiskunnallisen kriisinsietokyvyn kannalta naapurustot voivat muodostua tärkeiksi yhteisöiksi. Riittäisikö porakaivos-ta vettä toisillekin vesikatkon yllättäessä? Voisiko naapuri tulla lataamaan puhelimensa, jos aurinkopaneelit toimivat sähkökatkosta huolimatta? Pitäisikö naapurin pappaa käydä moikkaamassa, kun myrsky tukki tiet eikä kotihoito päässyt käymään? Häiriötilan ei tarvitse olla pitkä ja vakava, että päivittäinen elonpiiri supistuu. Silloin korostuu, onko naapureina tavattu olla mielensäpahoittajia vai sokerinlainaajia.

>> AJANVIETE

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Kompostoida voi myös talvella

Talvikompostointi on oma lajinsa. Hyvin lämpöeristetyin kompostorin lämpö säilyy vuoden ympäri, mutta avuksi kannattaa ottaa myös muutama vinkki:

1. Vie säännöllisesti uutta jä-
tettä

Talvella jätettä kannattaa viedä kompostoriin 3–4 kertaa viikossa. Mitä enemmän uutta hajotettavaa jätettä pieneliöillä on, sitä korkeampana lämpötila säilyy.

2. Lisää riittävästi kuiviketta
Liian märkä komposti jäähtyy

ja jäätyy herkästi talvella. Siksi kompostimassan päälle on tärkeää lisätä riittävästi kuiviketta, vähintään kolmasosa viedyn jätteen määrästä.

3. Tyhjennä myös talvella
Kompostoria on tyhjennettävä myös talvella. Kun kompostista tyhjennetään jäähtynyttä kompostimassaa, kompostin toiminta yleensä piristyy. Kerralla tyhjennetään korkeintaan 1/3 tilavuudesta.

- #### 4. Säädä ilmanvaihtoa pienemmälle

Pikakompostorin ilmanvaihtoa voi säätää tyhjennysluukun yläpuolisella säätökiekolla. Kun ilmanvaihtoa säädetään pienemmälle, pääsee kompostorin sisään vähemmän kylmää ulkoilmaa.

5. Sekoita kompostia maltilla
Kylmällä ilmalla sekoittaminen
jäähdyttää kompostoria. Sik-
si talvella riittää, että kompostia
möyhittää kolmen, neljän viikon
välein. Riittää, että sekoitetaan
noin 40 sentin pintakerrosta.

Lähde: www.biolan.fi

Tykkää FACEBOOKISSA!
meistä facebook.com/omakotilehti

facebook.com/omakotilehti

Ristikon
ratkaisu
edellisestä
lehdestä.

[illegible]

LVI-asennukset Vaasan alueelle

Palveluitamme mm:

- Maalämpöpumput
- Vesi-ilmalämpöpumput
- Kaukolämpökeskukset
- Ilmanvaihtolaitteet-
ja asennukset
- Ilmalämpöpumput
- Lattialämmitys
- Erilliset hybridi-
lämmitysjärjestelmät

LVI Turpeinen Oy

Kimmo Turpeinen

p. 044 238 3353

kimmo.turpeinen@lviturpeinen.com

www.lviturpeinen.com

Rehtiä ja sujuvaa sähköasennuspalvelua pohjalaisittain

- ⚡ Kaikki sähkötyöt,
myös pienet korjaukset
- ⚡ Teollisuuden
sähkö- ja huoltotyöt
- ⚡ Ilmalämpöpumppujen
asennus
- ⚡ Sähköauton
latausasemat
- ⚡ Sähkösuunnittelu

📍 Silmukkatie 15

☎ 029 123 0340

✉ info@sahkoasennuspohjanmaa.fi

🌐 sahkoasennuspohjanmaa.fi

Inspiroidu ylellisestä kylpytilasta
- anna Donewell Teamin toteuttaa toiveet.

**Kylpyhuone- ja saunaremontit
sekä infrapunasauat vankalla kokemuksella**

DONEWELL TEAM

Ota yhteyttä! 050 537 6162 | Lankatie 5, 65300 VAASA
www.donewellteam.fi | hannu@donewellteam.fi

**Luotettava
Kumppani**

KYSY EDULLISTA ERISTYSLASITARJOUSTA SUORAAN VALMISTAJALTA!

- KORJAUSLASITUKSET
- PEILIT JA PEILILIUKUOVET
- SAUNOJEN JA KYLPYHUONEIDEN LASISEINÄT
- ERISTYSLASIT
- LASIKAITEET
- KEITTIÖN VÄLITILAN LASIT
- PIHLA IKKUNAT JA OVET

AluRoll
LUKAN
- TERASSILASITUKSET

AAA
Korkein luottoluokitus
*Tammikuu 2014

Pihla
Ikkunat ja ovet

TUTUSTU MAHDOLLISUUKSIIN www.glasek.fi

GLASEK OY
ERIKOISLASILIIKE

24 h
Päivystys
044 317 77 77

Karhentie 79, 65350 VAASA - Puh. 06 - 317 99 99

PAM GEMS

En kaden mitään

PIAT

VAASA
KAUPUNGINTEATTERI

Textad
på svenska!

SE ON MAALI!

Kun maalina on onnistuminen, löydät sen **Vaasan Starkista**. Ammattitason maalit ja tarvikkeet ammattitason palvelulla.

KIVIHAANTIE 2, 65300 VAASA.
AVOINNA MA-PE KLO 6.30-19, LA KLO 8-14.

STARK-SUOMI.FI